Ազգ
Azg
armenian daily
13 ԱՊՐԻԼ 2004 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 65 (2988)

Աջարիան «պատրաստ է կենտրոնի հարձակմանը»

ԲԱԹՈՒՄ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Աջարիան «պատրաստ է կենտրոնի հարձակմանը, եւ ինքնավարության ռազմական ներուժը բերվել է մարտական պատրաստության վիճակի»: Այդ մասին հարցազրույցում հայտարարել է Աջարիայի Ինքնավար Հանրապետության ներքին գործերի նախարար Ջեմալ Գոգիտիձեն: Նրա ասելով, «Աջարիան ամեն ինչի պատրաստ է եւ հարձակման է սպասում օդից, ցամաքից ու ծովից»: «Հենց որ տեղեկատվություն ստացվի, որ հանրապետության սահմանների մոտ կուտակումներ են սկսվում, մենք կսկսենք համարժեք պատասխանել», ընդգծել է նախարարը:

«Վրաստանի կառավարության պլաններն սպառնում են ինքնավարության խաղաղ բնակիչների անվտանգությանը,-ասել է Գոգիտիձեն: -Մենք չենք կարող թույլ տալ լուծարելու ինքնավարությունը»: «Այժմ մենք ապավինում ենք միայն մեր սեփական ուժերին», նշել է նա: Նախարարը նաեւ կարծիք է հայտնել, որ «հետագայում Աջարիան իր անվտանգությունն ապահովելու համար երրորդ կողմի երաշխիքների կարիք չի ունենա»:

Մեկնարկեց «համազգային հավաքը»

Նպատակը իշխանությունների հրաժարականն է

Ընդդիմության խոստացած համազգային հավաքը մեկնարկեց երեկ՝ ժամը 16.00-ին, Ազատության հրապարակում մի քանի հազար հայաստանաբնակների եւ ընդդիմության առաջին ու երկրորդ էշելոնի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Հավաքի առաջին 20 րոպեն ծախսվեց մասնակիցների հավասարաչափ տեղաբաշխման եւ հրապարակում հավաքված աղբը մեքենաներով, ծայրահեղ դեպքում՝ ծառով տեղափոխելու վստահեցումների վրա: Մի քանի տասնյակ եռագույնների կողքին փողփողում էին «Ո՛չ չընտրված նախագահին», «Քոչարյան, հեռացի՛ր» լոզունգները: Նույնը հնչում էր ընդդիմության առաջին դեմքերի ելույթներում: Իսկ մինչ ելույթները հավաքն ուղեկցվում էր հայկական գործիքային երաժշտությամբ:

Կոմկուսի երկրորդ քարտուղար Սանասար Սահակյանը վստահ է, որ ներկայիս իշխանությունները ժողովրդին ստորացնելու դիմաց պետք է ստանան վրեժ եւ փոխհատուցում, ինչի համար ժողովուրդը պետք է դրսեւորի վճռականություն եւ հավատալով բանախոսի հռետորական հարց ու պատասխանին, թե որտե՞ղ է երկրի 3 մլն բնակչությունը՝ գնացել է հանրապետությունից, պետք է հավատա, որ դրանով իսկ հանրաքվեն ինքնին կատարված փաստ է եւ իշխանափոխություն պահանջի: Իսկ պահանջի ներկայացման խնդրում, ըստ Կոմկուսի երկրորդ քարտուղարի, առաջին շարքերում լինելով՝ Կոմկուսն առաջնորդելու է ժողովրդին:

Տես ♦ էջ 2

«Արմենտելը» եւ նրա գործընկեր «Թելեպլասը» պարտություն կրեցին ՀՀ դատական երեք ատյաններում

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ վճռաբեկ դատարանը վերջակետ դրեց 2003 թվականի հուլիսից սկսված եւ շուրջ 10 ամիս տեւած «Թելեպլասի» ու «Արմենտելի» անբարեխիղճ գործողությունների դեմ ուղղված դատական գործընթացին. «Արմենտելի» եւ «Թելեպլասի» կողմից տարածված գովազդը ճանաչվեց անբարեխիղճ: Արդյունքում «Արմենտելը» եւ նրա գործընկեր «Թելեպլասը» վերջնականապես պարտություն կրեցին Հայաստանի Հանրապետության դատական երեք ատյաններում:

Դատական գործընթացն ընթանում էր Հայաստանյան PR ասոցիացիայի նախաձեռնությամբ: Ասոցիացիայի տրամադրած տեղեկատվությամբ, ըստ հայաստանյան PR ասոցիացիայի անդամ, գործով հայցվորի շահերի ներկայացուցիչ փաստաբան Դավիթ Սանդուխչյանի, «... Գործի նման ելքը տրամաբանական է՝ չնայած որոշակի ձգձգումների: Դեռ 2003 թվականի հուլիսին մենք պնդում էինք, որ խախտված իրավունքների վերականգնման իրատեսական միակ ճանապարհը այս դեպքում դատականն է, եւ դա ապացուցվեց գործնականում...»:

Այս հանգամանքը նույն խնդրի հետ առնչվող եւ ընթացքում գտնվող դատավարությունների համար իրավաբանական փաստ է:

«Բոստոն գլոբն» անդրադարձել է Հայոց ցեղասպանությանը

ԲՈՍԹՈՆ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Մինչ անցյալ շաբաթ աշխարհը նշում էր Ռուանդայի ցեղասպանության 10-րդ տարելիցը, ԱՄՆ-ի հայերը պատրաստվում են նշելու Օսմանյան կայսրությունում հայերի ցեղասպանության տարելիցը», գրում է «Բոստոն գլոբ» թերթը իր երեկվա համարում: Թերթի հաղորդմամբ, ապրիլի 13-ին Բոստոնի քոլեջում պրոֆեսոր Հենրի Թերիոն դասախոսություն է կարդալու «Հայերի ցեղասպանության մերժման մարտահրավերները» թեմայով: Ապրիլի 24-ին Բոստոնի հայկական մշակութային կենտրոնում հայերի ցեղասպանության թեմայով ելույթ կունենա ֆրանսիացի հեղինակ եւ քաղաքական վերլուծաբան Ժերար Շալյանը, գրում է թերթը:

«Նոր երազող տղան» գիրքը ԱՄՆ-ում մեծ հետաքրքրություն է առաջացրել

ՍԱՆ ՖՐԱՆՑԻՍԿՈ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ում լույս տեսած «Նոր երազող տղան» գիրքը ընթերցողական շրջաններում մեծ հետաքրքրություն է առաջացրել: Ամերիկահայ հեղինակ Միշելին Ահարոնյան-Մարքոմի «Նոր երազող տղան» պատումը պատմում է 1960-ականներին Բեյրութում ապրող մի հայի մասին, որին տանջում են ցեղասպանության մասին իր մանկական հիշողությունները: Անդրադառնալով գրքին, «Սան Ֆրանցիսկո քրոնիկլը» գրում է. «1915-ին Օսմանյան կայսրությունը հրահանգեց կոտորել հայ բնակչությանը: Չնայած բազմաթիվ ապացույցներին առ այն, որ թուրքական կառավարությունը կոտորել է գրեթե 2 միլիոն հայերի, դեռ կան մարդիկ, որ պնդում են, թե 20-րդ դարի առաջին ցեղասպանությունը տեղի չի ունեցել»: «Դեյլի Կալիֆոռնիան» թերթն էլ, խորհուրդ տալով գնել գիրքը, գրում է. «Երբ գրքի՝ ցեղասպանությունից մազապուրծ հերոսը հիշում է իր պատանեկության տարիները, ընթերցողը պարզապես զգացմունքային սթրես է ապրում»:

Հայ ակադեմիկոսին շնորհվեց միջազգային մրցանակ

Ուկրաինայի մայրաքաղաք Կիեւում կիրակի օրը տեղի է ունեցել «Ոսկե ֆորտունա» միջազգային ակադեմիական մրցույթում հաղթածների մրցանակաբաշխությունը: Գիտական նվաճումների համար մրցանակի է արժանացել Գիտությունների ազգային ակադեմիայի հիդրոէկոլոգիայի հետազոտական ինստիտուտի ակադեմիկոս Արմեն Սաղաթելյանը: Նրան շնորհվել է Գեորգիեւյան «Պատիվ, փառք, աշխատանք» շքանշանը:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ԹԵՀՐԱՆԻՑ

«Ղարաբաղի հարցում անորոշ փուլում ենք»

Վարդան Օսկանյանն Իրանում հայտարարեց, որ Հայաստանի ներքաղաքական իրավիճակը կայուն է

Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը երեկ Թեհրանի «Մեհրաբադ» օդանավակայանում հայտարարեց, որ «Ղարաբաղի հարցում անորոշ փուլում ենք»: Իրանի պետհեռուստատեսությանը տված հարցազրույցում Օսկանյանը նշեց, որ Ադրբեջանի նախագահական ընտրություններից հետո պաշտոնական Բաքուն ղարաբաղյան կարգավորման հարցում հստակ դիրքորոշում չի արտահայտել: «Ապրիլի 16-ին Պրահայում հանդիպելու եմ Ադրբեջանի արտգործնախարար Մամեդյարովի հետ: Հուսով ենք, որ այդ հանդիպումից հետո Բաքուն հստակություն կմտցնի», ասաց Օսկանյանը:

Իրանցի լրագրողի հարցին, թե ինչ դիրքորոշում ունի Երեւանն ամերիկյան «Մեծ Մերձավոր Արեւելք» ծրագրի վերաբերյալ: Օսկանյանը նշեց. «Մենք մանրամասնորեն չենք տիրապետում այդ ծրագրին, իմացել ենք մամուլից, մեզ հետ այդ կապակցությամբ քննարկումներ չեն եղել»:

Երեկ երեկոյան Թեհրանի հայոց թեմի առաջնորդարանում, թեմական խորհրդի հետ հանդիպման ընթացքում ՀՀ արտգործնախարարն անդրադարձավ Հայաստանի ներքաղաքական իրավիճակին: «Երկրում ներքաղաքական իրավիճակը կայուն է, շատ կարճ ժամանակում կարող ենք հաղթահարել (ստեղծված վիճակը): Իշխանությունները պատրաստ են ընդդիմության հետ նստել սեղանի շուրջ առանց նախապայմանների: Հայաստանի ներքաղաքական իրավիճակն անկայունության տպավորություն է թողնում, բայց իրականում կայուն է», ասաց Օսկանյանը:

ՀՀ արտգործնախարարը նշեց, որ «Իրան-Հայաստան գազամուղի շինարարությունն սկսելու գործնական առումով շատ մոտ ենք»: Թեհրանում Հայաստանի դեսպան Գեղամ Ղարիբջանյանը մեզ հետ զրույցում ասաց, որ գազատարի շինարարության հարցը լուծված է: Դեսպանի խոսքերով՝ առաջիկայում Հայաստան կայցելի Իրանի նավթի նախարարը, կստորագրվի վերջնական փաստաթուղթը եւ կսկսվի 141 կմ երկարությամբ գազամուղի շինարարությունը: Ղարիբջանյանն ասաց, որ այս տարի կսկսվի նաեւ Քաջարանի թունելի շինարարությունը:

Պաշտոնական այցով Թեհրան ժամանած ՀՀ արտգործնախարար Օսկանյանն այսօր կհանդիպի Իրանի ազգային անվտանգության գերագույն խորհրդի քարտուղար Հասան Ռոհանիի, արտգործնախարար Քամալ Խարազիի եւ Իրանի առաջին փոխնախագահ Մոհամադ Ռեզա Արեֆի հետ:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Թեհրան

Հոծ բազմություններ Սբ. Զատկվա եկեղեցական արարողություններին

Բաղդատմամբ նախորդ տարիների, Քրիստոսի հարության տոնն այս տարի Հայաստանի եկեղեցիներում, հատկապես Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնում եւ Երեւանի աղոթատեղիներում նշվեց առավել մեծաթիվ հավատացյալների բազմությամբ: Երեւանի Սբ. Սարգիս, Կաթողիկե, Սբ. Զորավոր, Սբ. Աստվածածին եւ մյուս եկեղեցիները բառացիորեն հորդում էին հավատացյալների բազմությունից: Ներքաղաքական ներկա խառնակ կացության պատճառած խռո՞վն էր, թե՞ ազգային մեր եկեղեցու միջոցով աստվածային խորհուրդներին առնչվելու մղումն էր այդքան մարդկանց եկեղեցիներ տարել, դժվար է ասել: Թերեւս երկուսը միասին: Այսուամենայնիվ, փաստը մեծ գոհունակությամբ արձանագրելի է եւ, մյուս կողմից, մեկ անգամ եւս շեշտում է, որ Երեւանի մի շարք թաղամասերում հայ հավատացյալը դեռեւս աղոթատուն չունի, ինչպես՝ Արաբկիր եւ Էրեբունի համայնքները եւ, հետեւաբար, առավել է շեշտվել նոր եկեղեցիներ կառուցելու անհրաժեշտությունը:

Բնականաբար, նույն եւ առավել հոծ բազմությունը Սբ. Էջմիածնում էր, որտեղ առավոտյան ժամը 10-ից սկսյալ մինչեւ 3-ը չէր դադարում մարդկանց հոսքը Երեւանից եւ հարեւան մյուս բնակավայրերից: Պատճառը բարենպաստ տաք եղանակը չէր միայն, ոչ էլ, հավանաբար, հանրապետության նախագահի եւ պետական մյուս ղեկավարների մասնակցությունն արարողություններին: Հոգեպարար պատարագից հետո հնչեց Ամենայն հայոց հայրապետի ազդու, արտաշունչ, ներքաղաքական ներկա մտահոգիչ կացությանը համահունչ պատգամը. «Հարուցյալ է այսօր մեր պետականությունը, եւ կյանքի բոլոր հանգրվաններում սպասում է մեզ Տերը՝ սփռելու մեզ վրա Իր լույսն ու խաղաղությունը, օրհնելու, արդյունավորելու մեր ջանքերն ու աշխատանքը: Միայն թե մեր լավին վատություն չխառնենք, չխառնենք ճշմարտին՝ կեղծիք: Ճշմարիտն անկախ Հայաստանն ու ազատ Արցախն է եւ մեր հայրենասիրությունը, մեր համերաշխությունը եւ միաբանությունը: Չլինի, որ պարտական մնանք նվիրական այս ճշմարտությունների առջեւ, չլինի որ պարտական մնանք մեր պատմությանը, եռաբլուրում հանգչող մեր մարտիրոս զավակների, մեր սերունդների առջեւ: Անեղծ պահենք մեր համազգային միաբանությունը, նրանով է պայծառ մեր կյանքի, մեր հավատքի աստվածատես լույսը»:

Սբ. Զատկվա առթիվ գրված այս տողերը պակասավոր կլինեն, եթե չնշենք նաեւ, որ այս անգամ թռչնաբուծական մեր կազմակերպությունները հարգեցին նախապես տված իրենց խոստումը՝ ձուն այս վերջին օրերին չթանկացավ: Սակայն չի կարելի նույնն ասել ձկան եւ կանաչու՝ Զատկվա ավանդական մյուս ուտելիքների վերաբերյալ: Վաճառողներն ու վերավաճառողներն այս անգամ էլ օգտվեցին առիթից: Ագահորեն:

Սկիզբը էջ 1

Վիկտոր Դալլաքյանն իրեն հատուկ ճարտասանությունը համեմեց գրականությունից տարբեր մեջբերումներով՝ ապացուցելու համար իշխանափոխության անհրաժեշտությունը եւ վստահություն հայտնեց, որ զուր են հանրահավաքը մաշեցնելու իշխանության բոլոր ջանքերը:

Արշակ Սադոյանի գնահատականով՝ արդեն հասվել է համբերու-

Ի տարբերություն ապրիլի 9-ին տեղի ունեցած հավաքի, երեկվա հավաքում բացակայում էր վախի մթնոլորտը, չնայած ոստիկանների նույն չափով ներկայությանը: Բայց չէին տարբերվում հավաքվածների զրույցները նախորդ հավաքի ընթացքում մեր լսած զրույցներից, որոնց մի մասը, բնականաբար, առնչվում էր իշխանափոխությանը, իսկ մյուսը՝ խիստ կենցաղային էր. ի՞նչը, որտեղի՞ց, որքանո՞վ գնե-

ոչ թե ժողովրդի վրա կրակեն կամ հարձակվեն: Ակադեմիկոս Ռաֆայել Ղազարյանը, շարունակելով Բազեյանի կոչը, ասաց. «Դուք չեք իջնի այնքան, որ զենք բարձրացնեք ժողովրդի վրա: Մենք պետք է քաղաքակիրթ ձեւով մեր սկսած գործը շարունակենք»: Արտաշես Գեղամյանն էլ իր ելույթում նշեց, որ այսօր մեր ժողովուրդը մի բռունցք է, մի ժողովուրդ է, եւ դավադիր սպանություններով երկիրը կործանման տանող-

Մեկնարկեց «համազգային հավաքը»

թյան եզրագիծը եւ պետք է իշխանություններին հասկացնել, որ անձերն անցողիկ են, երկիրն է մնայուն:

Արամ Սարգսյանը հայտնելով, որ մարդիկ դեռ հավատում են Ռոբերտ Քոչարյանի հրաժարական տալուն, ընդգծեց, որ ընդդիմությունը նպատակ չունի որեւէ ընդհարման, այլ դիմելու է խաղաղ երթի՝ իր միակ խնդիրը համարելով սահմանադրական կարգն անցնելով իրեն օրենքից դուրս դրած Ռոբերտ Քոչարյանին: Արամ Սարգսյանը հարց ուներ նաեւ ոստիկաններին. ինչո՞ւ նրանք էլ չեն հավատում Ռոբերտ Քոչարյանի հրաժարականին:

Արտաշես Գեղամյանի ելույթը հագեցած էր իշխանափոխության անհրաժեշտության եւ հավաքին կոալիցիայի բացակայության բացատրականով: Ըստ Արտաշես Գեղամյանի, կոալիցիան ցանկացել է զերծ մնալ իր ճակատն արյունոտելուց, սակայն անկախ ամեն ինչից, Գեղամյանը եւս մեկ անգամ կոչ արեց կոալիցիային ժողովրդին միանալու, ասելով, որ կոալիցիան դեռեւս չի հասցրել գործել այն մեղքերը, որոնց մեջ ուզում են նրան ներքաշել:

Ստեփան Դեմիրճյանը որպես իշխանափոխության անխուսափելիության փաստարկ, ասաց, որ հանրաքվեի օրենքի ընդունման հնարավորությունն օգտագործելու փոխարեն իշխանությունն անցավ սադրանքների ու բռնությունների: Իսկ նախագահի հեռանալու հիմնավոր փաստարկ համարեց այն, որ չնայած կիզիչ արեւին, բռնություններին, արգելքներին, այնուամենայնիվ, բավական մարդ է հավաքվել Ազատության հրապարակում՝ մասնակցելու համազգային հավաքին:

Հավաքի մասնակիցները բացի ներկայացված ելույթներից, ունկնդրեցին ընդդիմության մի քանի ներկայացուցիչների ելույթները եւս, յուրաքանչյուր ելույթի ավարտին միանալով տվյալ բանախոսի՝ «Միացում», «Հեռացեք», «Հաղթանակ» վանկարկումներին:

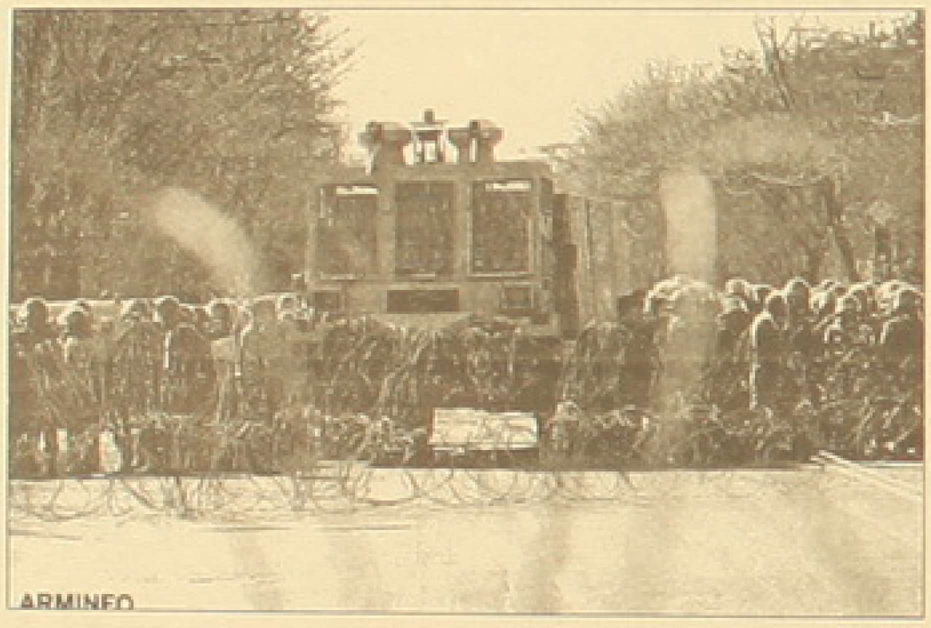

ARMINFO

լու մասին: Ելույթների ավարտին հետեւեց նախատեսված խաղաղ երթը՝ նախագահի նստավայր, որը եւս ուղեկցվում էր հայկական գործիքային երաժշտությամբ, թերեւս հավաքը համազգային խնջույքի վերածելու նպատակով, ինչը կարելի է մասամբ ստացված համարել, քանի որ ներկաներից մի քանի տասնյակն իրենց ոգեւորությունն արտահայտեցին պարով: Դա լիցքաթափում էր մթնոլորտը:

Ազգային ժողովի անցագրային բաժնի ցուցարարները հանդիպեցին 3 շերտ փշալարերի, իսկ մոտ 50 մ հեռավորության վրա փշալարերի երկրորդ շերտն էր, որի հետեւում էլ վահաններով եւ մետաղյա գլխարկներով 500-ի չափ զինվորներ շատ խիտ շարքերով կանգնած էին՝ երկու ջրցան մեքենաները թողնելով իրենց մեջտեղում:

Ցուցարարները, հասնելով փշալարերին, կանգ առան, շարունակեցին բանակին նվիրված երգի հնչյունների տակ իրենց պարը՝ թափահարելով պաստառներն ու եռագույն դրոշները: Ալբերտ Բազեյանը բարձրախոսով դիմեց ցուցարարներին, որ նրանք սադրանքի չգնան ու ինքնագործունեություն չանեն, վտանգի չենթարկեն որեւէ մեկի կյանքը: Նա դիմեց նաեւ բարիկադների մյուս կողմում կանգնածներին, որ բարձր պահեն սպայի պատիվը եւ

ները պետք է պատժվեն խստագույնս ու կոչ արեց բացել ճանապարհները: Եվ եթե Քոչարյանը տղամարդ մարդ է, թող գա ու իր ճշմարտությունն ասի: Վիկտոր Դալլաքյանն էլ նշեց, որ այսօր մենք դարձել ենք փշալարերով պատված երկիր, եւ ժողովուրդն իր արդի պահանջն է ներկայացնում, որ օր առաջ այս իշխանությունները հեռանան: Նա նաեւ առաջարկեց, որ բոլոր հեռուստաընկերություններն ուղիղ եթեր տրամադրեն ընդդիմությանը՝ իրողությունը ժողովրդին հայտնելու համար: Մի կին էլ, զինվորի մայր, կոչ արեց ոստիկաններին, սպաներին՝ միանալ ժողովրդին ու պայքարել իրենց արդար պահանջի համար: Իսկ Արամ Սարգսյանն անդրդվելի էր իր որոշման մեջ եւ պնդում էր, որ «բոլորս կանգնելու ենք մինչեւ Ռոբերտ Քոչարյանը հեռանա»: Այս բոլոր ելույթներն ընդմիջվում էին երգ ու պարով:

20:00-ի մոտ լուր ստացվեց, որ ժողովուրդը Բաղրամյան փողոցի մյուս ծայրից միացել է ցուցարարներին՝ օղակի մեջ թողնելով զորքին ու ջրցան մեքենաները:

Մինչեւ կեսգիշեր դեռ շարունակվում էին ելույթները, երգն ու պարը: Եվ ինչպես որոշել էին, մնալու են ճիշտ նույն տեղում, մինչեւ...

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ,
ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ազգային ժողովի շենքում՝ ժամը 17-ից հետո

ԵԱՀԿ դեսպան Անդրեյ Պրյախինը երեկ, ընդդիմության ու հանրահավաքի մեծ բազմության կողմից ԱԺ շենքը շրջափակելու ընթացքում հանդիպեց ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանի հետ: Լրագրողներին նա տեղեկացրեց հանդիպման մանրամասների մասին. քննարկվել են կոնկրետ խնդիրներ հակակոռուպցիոն ռազմավարության, ընտրական նոր օրենսգրքի փոփոխությունների, սահմանադրական բարեփոխումների վերաբերյալ: Համատեղ աշխատելու պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել:

Կարեւորը, որ հայտնեց պրն Պրյախինը, ԱԺ պատգամավորներ Թաթուլ Մանասերյանի (հիշեցնենք, որ այս պատգամավորին նոր է հաջողվել դուրս պրծել ամերիկյան բանտից) եւ Վարդան Մկրտչյանի կալանման առթիվ ոստիկանապետին հղած զանգն էր, որից հետո վերջինս խոստացել է ազատ արձակել պատգամավորներին:

Հարցին, թե ինքը չի՞ վախենում այս պահին դուրս գալ ԱԺ շենքից, դեսպանը պատասխանեց. «Վախը վատ խորհրդական է, ռուսներն ասում են՝ աչքերը վախենում են, իսկ ձեռքերն աշխատում, այնպես որ, պետք է աշխատել, եւ ամեն ինչ կարգին կլինի»: Համենայն դեպս, ԵԱՀԿ դեսպանին հաջողվել էր անփորձանք լքել ԱԺ շենքը: Այդ ընթացքում խորհրդարանը շրջապատված էր մահակներով, վահաններով, զրահավորված սեւ համազգեստավորներով, կազմ ու պատրաստ կանգնած էին ջրցան մեքենաները: Հետաքրքրական է, որ շրջակայքի տների պատուհաններից մարդկային ոչ մի դեմք չէր երեւում: Ասում են, որ բնակիչները զգուշացվել են այդ մասին: Իսկ ԱԺ-ի հարեւան ամերիկյան դեսպանատան մեքենաների կայանատեղը վաղ առավոտից դատարկ էր:

Խորհրդարանում մնացած պատգամավորները, որոնց մեջ հիմնականում ՄԱԿ եւ «Ժողպատգամավոր» խմբակցությունների ներկայացուցիչներն էին, նստել էին շենքի բակում, ուղղակի գետնին փռած թաշկինակների վրա եւ հետեւում էին իրադարձությունների ընթացքին:

Կ. Դ.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

Բաց դռների օրեր Երեւանի պոլիկլինիկաներում

Ապրիլի 12-14-ը Երեւանի քաղաքապետարանի բոլոր պոլիկլինիկաներում, ժամը 14-18-ը բաց դռների օր է հայտարարված: Այդ մասին երեկ հայտարարեց քաղաքապետարանի առողջապահության եւ սոցիալական վարչության պետ Արմեն Սողոյանը: Իրենց անհանգստացնող առողջական բոլոր խնդիրներով երեւանցիները կարող են դիմել համայնքային պոլիկլինիկաներ, հետազոտվել ու խորհուրդ ստանալ: Առողջապահական այս միջոցառումն իրականացվել է նաեւ անցած տարի, եւ առերեւույթ ոչինչ անսովոր չկա: Սակայն ի տարբերություն այս տարվա, անցած տարի անցկացվել է փետրվարին, մարտին, մայիսին: Արդյոք անվճար միջոցառումն ընդդիմության ու իշխանությունների առճակատման ամենալարված օրերին կազմակերպելը բնակչությանը հանրահավաքներից ու ցույցերից հետ պահելու նպատակ չունի՞: Առողջապահության վարչության պետը բաց դռների հետեւում քաղաքական ենթատեքստ փնտրելն անմտություն համարեց:

Համաձայն են ցածր աշխատավարձի, միայն թե չկրճատվեն

«Առողջապահության օպտիմալացման փաստաթղթային մասն ավարտվեց, բոլոր 4 իրավաբանական անձինք գրանցվել են, քաղաքապետն արդեն հաստատել է այդ 4 ընկերությունների կառուցվածքը եւ հաստիքացուցակները», երեկ այս մասին եւս լրագրողներին տեղեկացրեց քաղաքապետարանի առողջապահության եւ սոցիալական վարչության պետ Արմեն Սողոյանը: Նրա հավաստմամբ, կրճատումների հետեւանքով բացի վարչատնտեսական մասի աշխատողներից, համատեղողներից ու թոշակառուներից, ոչ ոք չի տուժել: Ընդհանրապես, կրճատումներն այս համակարգում ավելի սահուն են ընթանում, քան կրթության ասպարեզում: Պատճառն առողջապահական ոլորտի իրավասուների մարտավարության այլ որակն է, որ խիստ տարբերվում է կրթական կտրուկ միջոցառումներից: Անկասկած, այստեղ էլ մեծաքանակ կրճատումների անհրաժեշտություն կա, սակայն նախընտրում են մարդկանց պահել, փոխարենն առաջարկելով ամենացածր աշխատավարձերը, ասենք՝ 7,5 հազար դրամ: Եվ աշխատանքը կորցնելու վախից մարդիկ համաձայնում են: Արմեն Սողոյանը չժխտեց իրողությունը, պատճառաբանելով, որ եթե աշխատավարձերը կտրուկ բարձրացվեն, պետք է դիմել ավելի մեծ կրճատումների: Բայց բուժաշխատողները համաձայն են նույնիսկ ցածր աշխատավարձի, միայն թե չկրճատվեն:

Պետպատվերի ցանկն ընդլայնվել է

Կառավարության հատուկ որոշմամբ ընդլայնվել է պետպատվերային բուժօգնություն ստացողների ցանկը: Այսուհետեւ պետպատվերով բուժվելու հնարավորություն կստանան նաեւ զինծառայողները եւ նրանց ընտանիքի անդամները, մանկատների՝ նաեւ 18 տարեկանից բարձր (մինչեւ 23 տարեկան) շրջանավարտները:

Կ. Դ.

«Արժանապատիվ ապագան» պահանջում է խորհրդարանական արտահերթ ընտրություններ

«Ազգային արժանապատվություն» կուսակցության Միացյալ խորհուրդը երեկ գիշեր տարածեց հայտարարություն, որն Ազգային ժողովից պահանջում է ընտրական նոր օրենսգիրք ընդունելուց հետո անմիջապես ինքնալուծարվել եւ որոշում կայացնել նոր ընտրություններ կազմակերպելու մասին: Չկատարելու դեպքում կուսակցությունն այս անգամ ՀՀ նախագահից պահանջում է լուծարել Ազգային ժողովը եւ ստանձնել «միջազգային չափանիշներին համապատասխան» ընտրությունների կազմակերպման եւ անցկացման ողջ պատասխանատվություն, որի հերթական ձախողման դեպքում հրաժարական տալ:

Իր այս մոտեցման համար «Ազգային արժանապատվությունը» վկայակոչել է երկրում տիրող մթնոլորտը, որի պատճառն, ըստ հայտարարության, ազատ, արդար, թափանցիկ ու վերահսկելի ընտրությունների վրա խարսխված իշխանափոխության բնականոն համակարգի չգործելն է:

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Անչափահաս գողերի խումբը բռնվեց

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապերի եւ լրատվության վարչության օպերատիվ տեղեկագրից, ապրիլի 10-ին ոստիկանության Նոր Նորքի աշխատակիցները գողություն կատարելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1988 թ. ծնված Գարիկ Բ.-ին, 1989 թ. ծնված Գեւորգ Բ.-ին, 1989 թ. Գոռ Բ.-ին, 1987 թ. Նորայր Ռ.-ին, 1987 թ. ծնված Արայիկ Ա.-ին եւ 1990 թ. ծնված Նարեկ Գ.-ին: Պարզվել է, որ վերջիններս ապրիլի 9-ին Երեւանի հատուկ դպրոցից գողացել են մետաղամշակման արհեստանոցի ալյումինե դռները, հաստոցների 3 էլեկտրական շարժիչ եւ 1 սրաքարով էլեկտրական շարժիչ: Վերը նշված գողություն կատարող անձինք ստորագրությամբ հանձնվել են ծնողներին: Կատարվում է նախաքննություն:

Ապրիլի 9-12-ը հանրապետությունում ձերբակալվել է ՀՀ քր. օր.-ի տարբեր հոդվածների հատկանիշներով հետախուզվող 6 անձ, այդ թվում՝ գողության, կողոպուտի, խարդախության, խուլիգանության եւ իսկական զինվորական ծառայությունից խուսափելու համար:

ԱԻՆ լրատվական կենտրոնի տրամադրած օպերատիվ տեղեկագրից տեղեկացանք, որ ապրիլի 9-ին Արագածոտնի մարզի Հարթավան գյուղի բնակիչ, 1989 թ. ծնված Յուրա Եղիազարյանն իր տանը ՊՆՆ-2 մակնիշի հակահետեւակային ականը բերել է մարտական վիճակի եւ պայթեցրել, որի հետեւանքով Յու. Եղիազարյանը տեղում մահացել է: Դեպքի վայր են մեկնել Արագածոտնի ԱԻ եւ ՔԲ վարչությունը: Պարզվել է, որ տան սենյակում, որտեղ գտնվել է զոհվածը, դրված է եղել նույն մակնիշի երկրորդ ականը, որը մարտական վիճակում չի եղել: Հարուցվել է քրեական գործ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՅՐ ՅԱԿՈԲՅԱՆ /հեռ. 529221
Լրագրողների սենյակ /հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայություն /հեռ. 582483
Apple Macintosh համակարգչային շարվածք «Ազգ»-ի

Թերթի նյութերի արտատպումը [illegible] ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի:
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Անցուդարձ

Ապրիլի 12-ը նշանավորվեց ներքաղաքական գործողությունների սրընթաց շրջադարձով, ինչը մի քանի օր առաջ խոստանում էր «Հանրապետություն» կուսակցության անդամ Արամ Զ. Սարգսյանը: Սակայն դինամիկ գործընթացը նախաձեռնողն այս անգամ եղավ իշխանական կողմը, ինչին դրդեց ընդդիմությունն իր համառությամբ:

Ազգային ժողովի հերթական եռօրյան չկայացավ: Բացելով նիստը, ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը հայտարարեց, որ խորհրդարանի կոալիցիոն խմբակցությունների ներկայացուցիչները քաղաքական առճակատումների արհեստական սրումից խուսափելու համար նպատակահարմար չեն գտնում իրենց մասնակցությունը հերթական եռօրյային: Հայտարարության պահին դահլիճում ընդամենը 15 պատգամավոր կար: ԱԺ կանոնակարգի համաձայն, նիստի սկզբից 3 ժամվա ընթացքում եթե արձանագրվի անհրաժեշտ քանակի գրանցում, այսինքն՝ քվորում լինի, նիստը կկայանա: Սակայն սկզբից եւեթ պարզ էր, որ նիստը չի կայանա, թերեւս նաեւ հաջորդ 2 օրերին: Խորհրդարանում մնացին մոտ 2 տասնյակ պատգամավորներն ու լրագրողները, իսկ ոստիկաններն այդ ընթացքում սկսեցին մանրամասն ստուգել ԱԺ բոլոր սենյակները:

Հիշեցնենք, երեկ սպասվում էր, որ տեղի տալով ընդդիմության պահանջին օրակարգ պիտի մտցվեր հանրաքվեի օրենքում փոփոխություններ կատարելու նախագիծը:

Այնուամենայնիվ, եռօրյան բոյկոտելու այս ակցիան ինչո՞վ է մեղմելու հնարավոր սրացումները: «Ազգի» այս հարցին ԱԺ փոխնախագահ Վահան Հովհաննիսյանը պատասխանեց. «Ցավոք սրտի, վերջին 2 օրերի դեպքերն ապացուցեցին, որ ընդդիմությունը մտադիր չէ արձագանքել քաղաքական եւ տնտեսական կյանքում լուրջ առաջընթաց կազմակերպելու մեր հորդորներին եւ մնաց իր մաքսիմալիստական դիրքերի վրա: Մենք լրջորեն մտահոգված ենք, որ այս պահին իսկապես կարող են գնալ ծայրահեղական քայլերի: Նաեւ ունենալով որոշ տեղեկություններ, որ մեր կողմնակիցները մտադիր են պաշտպանել ԱԺ-ն, եթե արշավ կազմակերպվի շենքի վրա, չենք բացառում բախումներ, առճակատման խորացում: Եվ մենք նպատակահարմար գտանք չմասնակցել այս եռօրյային»: Փոխնախագահի հավաստմամբ, եռօրյայի բոյկոտն ամենեւին կապված չէ հանրաքվեի օրենքի նախագիծն օրակարգ մտցնելուց կոալիցիայի հրաժարվելու հետ: Կոալիցիան վերահաստատում է իր դիրքորոշումը՝ դեմ են հարցը դնել պառլամենտում, բայց պատրաստ են ընդդիմության հետ կլոր սեղանի շուրջ քննարկել հանրաքվեի օրինականության խնդիրը: Կոալիցիան դեռեւս բաց է պահում բանակցությունների ու երկխոսության դուռը:

Կոալիցիան բոյկոտեց եռօրյան

Ներքաղաքական առճակատումը մեղմացնելու բացատրությամբ

Հանրապետական խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը եւս կոալիցիայի նման որոշումը բացատրեց առճակատումը բացառելու մտադրությամբ: «Կարծում եմ, որ այսօր ընդդիմությունը կարող է ծայրահեղ մեթոդների դիմել, շատ հնարավոր է, որ ընդդիմությունն ուզում է ժողովրդի ճնշման տակ իրականացնել իր այն առաջարկությունը, որը մենք բազմիցս մերժել ենք: Եթե ԱԺ շենքի մոտ ընդդիմության համակիրները հավաքվեն, բնականաբար, կհավաքվեն նաեւ իշխանության համակիրները, եւ ժողովրդի մեջ երկփեղկվածություն կառաջանա: Եվ դա լավ վախճան չի ունենա»: Հնարավո՞ր է, որ այս ընթացքում, երբ կոալիցիան բոյկոտել է եռօրյան (խմբակցության ներկայացուցիչներից ոչ ոք, այնուամենայնիվ, չհամաձայնեց այս բնորոշմանը), գլխավոր դատախազի կողմից ԱԺ միջնորդությամբ մտնելու անհրաժեշտություն առաջանա: Եվ փոխխոսնակ Վահան Հովհաննիսյանը, եւ Գալուստ Սահակյանը հավաստացրին, որ ընդդիմության ղեկավարներից ոմանց պատգամավորական անձեռնմխելիությունից զրկելուն գործը չի հասնի, դա անցանկալի գործողություն կլինի, բայց, ըստ Վ. Հովհաննիսյանի, «կարող են մի օր դա էլ նպատակահարմար գտնել»: Իսկ Գալուստ Սահակյանը կարծում է, որ նման ձեռնարկը կարող է ավելի սրել իրավիճակը, իսկ իրենք տրամադրված են՝ «խուսափել լարվածություն առաջացնող ցանկացած իրադարձությունից»:

«Ազգի» հիշեցմանը, թե ձերբակալությունների եւ մարդկանց ազատ տեղաշարժման իրավունքի խախտման պայմաններում ընդդիմությունն անհնար է համարում երկխոսությունը կոալիցիայի հետ, Գալուստ Սահակյանը պատասխանեց. «Բազմաթիվ բաներ են ասում, մենք չենք պատրաստվում ամեն ինչի պատասխան տալ: Մենք մտածում ենք մեր հայրենակիցների եւ ժողովրդի մասին: Մենք այսօր չենք մտածում մեթոդների մասին, ինչպիսի մեթոդ էլ ընտրվի, նպատակը երկրի հետագա կայուն վիճակը պահպանելն է»: Գ. Սահակյանը նաեւ հայտարարեց, որ առ այսօր «բռնի ձերբակալությունների որեւէ դեպք չի արձանագրվել»: Եթե որեւէ մեկը որեւէ փաստ կասի, իրենք պատրաստ են քննարկել եւ դա:

Կոալիցիան իր գործողությունների մասին տեղեկացրել է եւ «ՄԱԿ», եւ «Ժողպատգամավոր» խմբակցություններին՝ իրենց միանալու կամ չմիանալու որոշումը թողնելով նրանց հայեցողությանը:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Թող մտնի օրակարգ, էլի մերժեն

Կոալիցիան վախեցել է

Ազգային ժողովում երեկ մենակ մնացած միակ ընդդիմադիր պատգամավոր Մանուկ Գասպարյանը կոալիցիայի կողմից եռօրյայի տապալման իր բացատրությունը ներկայացրեց. «Այնքան անհանդուրժողական են, որ չեն ուզում նույնիսկ օրենքը մտնի օրակարգ: Օրենքի մասին է խոսքը, ոչ թե վստահության հանրաքվեի: Թող մտնի օրակարգ, իրենք մերժեն: Ժամը 4-ից հետո ժողովուրդը գալու է Ազգային ժողով՝ պահանջելու, որ հանրաքվեի օրենքն օրակարգ մտնի... Վախենում են գան, գլուխները ջարդեն: Ընդդիմությունն անժամկետ ցույց է անում, 3 տարի կարող է տեւի, կոալիցիայի անդամները թող մանդատները վայր դնեն, գնան իրենց տները, նոր ընտրություններ լինեն»:

Կ. Դ.

Քաղաքաշինության նախարարի հրաժարականը կդառնա՞ նախադեպ

Ներքաղաքական լարվածության թոհուբոհի մեջ մի տեսակ աննկատ մնաց քաղաքաշինության նախարար Արա Արամյանի հրաժարականը: Մինչդեռ այս իրադարձությունը, ուզենք թե չուզենք, աննախադեպ էր Հայաստանի անկախության 13 տարիների համար: Առաջին անգամ բարձրաստիճան պաշտոնյան՝ նախարարը հրաժարական է տալիս վարկաբեկիչ փաստերի պատճառով: Ճիշտ է, տվյալ դեպքում խոսքը ոչ թե անմիջականորեն իր, այլ իր որդու «հերոսությունների» մասին է, որը հիշեցնենք, հրազեն է օգտագործել «Տրիումֆ» սրճարանում: Կան վիրավորվածներ, իսկ նա ձերբակալված է ապօրինի հրազեն կրելու եւ սպանության փորձ կատարելու մեղադրանքներով:

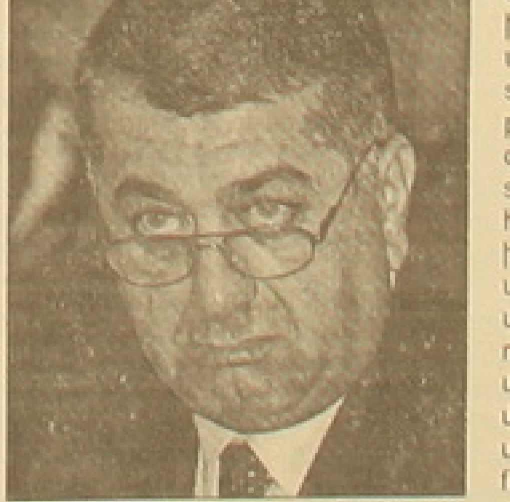

Առայժմ անհայտ է, Արա Արամյանն իր կամքո՞վ է հրաժարական տվել, թե նրան պարտադրել են նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը կամ ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը, որի գլխավորած «Օրինաց երկիրն» էր ներկայացնում քաղաքաշինության նախարարը: Սակայն ցանկացած պարագայում, լինի դա նախագահի՝ զուտ իր հեղինակության բարձրացմանն ուղղված քայլ, թե «Օրինաց երկրի» պոպուլիստական գործելակերպի շարունակություն, արձանագրված փաստը կարելի է դրական համարել: Այսինքն, իշխանավորների կամ նրանց հարազատների սանձարձակ պահվածքի մասին դժգոհությունները, վերջապես, թեկուզ չնչին, բայց որոշակի ազդեցություն գործեցին: Հիշեցնենք, որ ներկա եւ հատկապես նախորդ իշխանություններին վերագրվող բազմաթիվ վարկաբեկիչ փաստեր մնացին անհետեւանք եւ ոչ մի բարձրաստիճան պաշտոնյայի հրաժարականի՝ կամավոր կամ պարտադրանքով, ականատես չեղանք: Իհարկե, սա առաջին դեպքն է եւ խոսք անգամ չի կարող լինել ձեւավորված ժողովրդավարական ավանդույթների մասին, մանավանդ որ այլ դեպքերում այդ ժողովրդավարությունը կոպտորեն ոտնահարվում է: Խոսքը ոչ միայն այս օրերին, այլեւ ոստիկանության կողմից շարքային քաղաքացիների իրավունքների մշտական ոտնահարման մասին է: Ինչեւէ: Հուսով ենք, որ քաղաքաշինության նախարարի հրաժարականը չի դառնա բացառություն մինչ օրս ձգվող օրինաչափությունների շղթայում, իսկ հասարակական կարծիքն ավելի ազդեցիկ եւ որոշիչ կլինի տարբեր տրամաչափի պաշտոնյաների պաշտոնավարման նպատակահարմարության համար:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«ՇՏԱՊ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ» ԱՍՈՒԼԻՍ

«Բոլոր գործողությունները եղել են սահմանադրության շրջանակներում»

Հայտարարեցին ընդդիմության ներկայացուցիչները

«Շտապ անհրաժեշտությամբ պայմանավորված» երեկ մամուլի ասուլիս էին հրավիրել ընդդիմության երեք ներկայացուցիչները՝ Վիկտոր Դալլաքյանը, Շավարշ Քոչարյանը եւ Արշակ Զեյնալյանը: Առաջինը ելույթ ունենալով, Վիկտոր Դալլաքյանը հայտնեց, որ պատգամավորներ Վարդան Մկրտչյանը եւ Թաթուլ Մանասերյանը տարվել են համապատասխանաբար Շահումյանի եւ Քանաքեռ-Զեյթունի ոստիկանության բաժանմունքներ: Մինչ այդ նրանք շրջում էին քաղաքում եւ հանդիպում բնակչության հետ:

Սահմանադրության հաջորդ հոդվածի խախտումը, ըստ Վիկտոր Դալլաքյանի, ժողովրդի ազատ տեղաշարժի սահմանափակումն է: Ոստիկանությունը սեփական մեքենա ունեցողներին վախեցնում է, իսկ մյուսներին արգելում մայրաքաղաք մտնել: Պատգամավորը նշեց, որ, օրինակ, Գառնիից ոտքով Երեւան եկող ժողովրդին կանգնեցրել են:

Ամփոփելով իր խոսքը, Վիկտոր Դալլաքյանը հայտնեց, որ ընդհանուր առմամբ գրանցվել է ապօրինի ձերբակալման, խուզարկության եւ բացատրական աշխատանք տանելու 254 դեպք, որից ձերբակալությունները կազմում են մի քանի տասնյակը: Կիրառվում է նաեւ հանրահավաքից մարդկանց գողանալու մեթոդը: Այս ամենը, պատգամավորի կարծիքով, ավելի է սրում լարված ներքաղաքական իրավիճակը, որի համար ամբողջ պատասխանատվությունը ընկնում է իշխանությունների վրա:

Ի լրումն ասվածի, Շավարշ Քոչարյանը այն կարծիքը հայտնեց, որ այն ինչ կատարվում է, պետք է անվանել ահաբեկչություն սեփական ժողովրդի նկատմամբ, որը հակասում է ինչպես սահմանադրությանը, այնպես էլ եվրոպական կոնվենցիային: Խախտվում են այդ կոնվենցիայի առաջին 18 հոդվածներից 10-ը: Նա տեղեկացրեց, որ ոստիկանությունը պատանդ է վերցրել 16 տարեկան աղջկա, պահանջելով, որ նրա ծնողը ներկայանա ոստիկանություն: Այս քայլերով Հայաստանն իրեն դուրս է դնում քաղաքակիրթ աշխարհից:

Արշակ Զեյնալյանն էլ տեղեկացրեց, որ ոստիկանության պատանդը ընդդիմության ակտիվիստներից Գայանե Աշուղյանի աղջիկն է՝ Նունե Աշուղյանը: Նա նշեց, որ անցյալ տարի նույնպես նման դեպք է արձանագրվել: Այս բոլոր դեպքերի մասին տվյալները փոխանցվել են միջազգային կազմակերպություններին: «Ինչպիսի՞ն է լինում վերջիններիս արձագանքը» հարցին Արշակ Զեյնալյանը պատասխանեց, որ նրանք ապշած են: Ընդ որում չասվեց, թե կոնկրետ ովքեր: Սակայն Շավարշ Քոչարյանը ավելացրեց, որ մարդու իրավունքների խախտումների մասին իրենք տեղեկացրել են եվրոպայի խորհրդի եւ խորհրդարանական վեհաժողովի նախագահներին: Նրա կարծիքով, փաստերը բավարար են, որպեսզի եվրոպայի խորհուրդը քննարկի Հայաստանի հակաժողովրդավարական քաղաքականությունը:

Վիկտոր Դալլաքյանը մեկնաբանեց նաեւ կառավարող կոալիցիայի՝ Ազգային ժողովի նիստին մասնակցելուց հրաժարվելու երեկվա գործողությունը, ասելով, որ կոալիցիան դրանով փաստորեն կրում է լարված իրավիճակի հետեւանքների պատասխանատվությունը: «Արդարություն» խմբակցության ներկայացուցիչը կոալիցիայի երկխոսություն սկսելու առաջարկները համարեց բլեֆ:

Ինչ վերաբերում է այն հարցին, թե «ինչ են անելու իրենց վերջնագրի ժամկետը լրանալուց հետո» (ապրիլի 12-ին ժամը 12-ին), Վիկտոր Դալլաքյանը նշեց, որ իրենք ոչ թե վերջնագիր են ներկայացրել, այլ առաջարկ իշխող կոալիցիային: Փոխարենը ստացել են բոյկոտ: Պատգամավորը շեշտեց, որ իրենք բոլոր գործողությունները իրականացնելու են սահմանադրության շրջանակներում: Նույնը նախատեսում են նաեւ դեպի նախագահական նստավայր երթի ժամանակ եւ եթե լինի բռնարարք, ապա դրա պատասխանատվությունը «կընկնի խունտայի վրա», եզրափակեց Վիկտոր Դալլաքյանը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հ. Գ. Ի դեպ, երեկվա բանախոսներից Վիկտոր Դալլաքյանը իրեն չէր զրկում լրատվամիջոցներից մեկին եւ այն ներկայացնող լրագրողին վիրավորելու գայթակղությունից, ինչն ամենեւին էլ չէր խոսում նրա ժողովրդավար լինելու մասին: Ընդդիմության ներկայացուցիչներից նման «ժողովրդավարական» արտահայտություններ կատարելուց չի խուսափում նաեւ Արտաշես Գեղամյանը:

Ձերբակալությունները շարունակվում են

Երեկ «Արդարություն» դաշինքի հրավիրած ասուլիսում Արշակ Զեյնալյանը հայտնեց, որ մարտի 28-ից մինչեւ ապրիլի 12-ը, ժամը 13.00-ը ձերբակալվել, զգուշացվել, վարչական կալանքի է ենթարկվել մի քանի տասնյակ մարդ, մոտ 254 մարդ ազատվել է: Իսկ Արմավիրի մարզի «Հանրապետություն» կուս. ղեկավարին գիշերով հրել են մեքենայի մեջ, կողերը վնասել, պատմեց Վ. Դալլաքյանը, որն այցելել է տուժածին հիվանդանոցում, երբ տեսել են, որ նրա առողջությունը վատանում է, տեղափոխել են Պռոշյան փողոց, գտնվող շտապօգնության հիվանդանոց ու բժիշկներին հորդորել են, որ չտեղեկացնեն այդ մասին...

Այժմ նրանց անունները, ում ապրիլի 10-12-ը ձերբակալել, ազատ են արձակել կամ սպառնացել ու զգուշացրել են իրավապահները: Ոստիկանություն են տարվել. Ժորա Ավագյանը՝ անկուսակցական (Արարատի բնակիչ), Ալեքսան Բաղդոյանը՝ անկ., Շամշադինից, Դավիթ Բաբայանը՝ անկ. Շամշադինից, Խաչատուր Բեգիջանյանը՝ ՀԺԿ, գյուղ Ազատավան, Ռուբիկ Ազատյանը՝ ՀԺԿ, գ. Ազատավան, Կարինե Հովհաննիսյանը՝ ՀԺԿ, Նոր-Մարաշ, Վաղարշակ Ստեփանյանը՝ անկ., Գառնի, Էմմա Դավթյանը՝ անկ., Շենգավիթ, Ռուբեն Եկմալյանը՝ անկ., գ. Մարգարա, Արմեն Մուրադյանը՝ ՀԺԿ, գ. Բաղրամյան, Վահան Սարգսյանը՝ ՀԺԿ, Աբովյան, Սամվել Սմբոյանը՝ «Հանրապետություն», Արամազդ Զաքարյանը՝ «Հանրապետություն», կուս. քաղ. խորհրդի անդամ, Գրիշա Վիրաբյանը՝ ՀԺԿ, Արտաշատ, Լյովա՝ Գյումրուց, Գագիկը՝ Երեւանից, Հակոբը՝ Թալինից՝ երեքն էլ «Հանրապետություն» կուս. անդամ:

Իսկ ՀՀ գլխ. դատախազության հաղորդագրությունում նշված է, որ ապրիլի 9-ին Ազատության հրապարակում կազմակերպված հանրահավաքի ընթացքում ապօրինի զենք կրելու համար ոստիկանության աշխատակիցները բերման են ենթարկել Մոսկվայում բնակվող, նախկինում դատված Գեւորգ Մեսրոպյանին եւ Արթուր Մանգասարովին: Ըստ փաստաթղթի՝ քննությամբ պարզվել է, որ ՀՀ ԱԺ ընդդիմադիր պատգամավորներից մեկն (երեկոյան ասվեց, որ Սմբատ Այվազյանն է) իր համախոհների հետ ապրիլի սկզբին կազմակերպել է ահաբեկչություն: Հանցավոր խումբը, խոշոր գումարի վարձատրությամբ, հավաքագրել է վերոհիշյալ երկու ահաբեկիչներին, որոնց տրամադրվել էին ապօրինի պահվող ատրճանակներ եւ գումար: Ապրիլի 9-ին, ժամը 16-ին զինված հանցագործները նախապատրաստվել են հանրահավաքի վայրից փողոց երթի դուրս եկող մարդկանց շրջանում կրակոցներ արձակել տարբեր ուղղություններով (ապրիլի 9-ին երթ չի եղել-Մ. Մ.), դրանով իսկ խուճապ առաջացնել ցուցարարների շրջանում եւ իրականացնել ահաբեկչություն: Դեպքի առթիվ գլխ. դատախազությունում ՀՀ քր. օր.-ի 217 եւ 235 հոդվածներով հարուցվել է քր. գործ: Գեւորգ Մեսրոպյանը եւ Արթուր Մանգասարովը ձերբակալվել են եւ խոստովանական ցուցմունքներ տվել...

Նույն փաստաթղթում նշված է նաեւ, որ ՀՀ սահմանադրական կարգը բռնությամբ փոփոխելուն ուղղված հրապարակային կոչեր անելու եւ իշխանության ներկայացուցիչներին հրապարակավ վիրավորանք հասցնելու համար ապրիլի 11-ին ձերբակալվել է «Հանրապետություն» կուսակցության քաղխորհրդի անդամ Արամազդ Զաքարյանը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Պատմական

Մեծ հայորդու ողբերգական վախճանը

Մկրտիչ Ավետիսյանի ծննդյան 140-ամյակի առթիվ

Վան-Վասպուրականի նշանավոր զավակներից մեկը՝ Մկրտիչ Ավետիսյանը (ավազանի անունով՝ Մկրտիչ Թերզիբաշյանը) ծնվել է 1864 թ. ապրիլի 12-ին, Վանի Այգեստանում, մեծահարուստ Ավետիս Թերզիբաշյանի ընտանիքում: Նախնական կրթությունն ստացել է քաղաքի ծխական դպրոցում, 1881-ից՝ Հայկազյան վարժարանում, ավարտել է Կենտրոնական վարժարանը, որի վարիչն էր նշանավոր մտավորական-հեղափոխական Մկրտիչ Փորթուգալյանը: Պատանի Ավետիսյանը նրանից է առել հեղափոխական գործի դասեր, աչքի է ընկել իր բացառիկ ընդունակություններով, աշխատասիրությամբ, ուղղամտությամբ, հարազատ ժողովրդին անմնացորդ ծառայելու հավասամքով:

Կենտրոնական վարժարանն ավարտելուց հետո արժանանում է Մ. Փորթուգալյանի ջանքերով բացված կիրակնօրյա դպրոցի ուսուցչի պաշտոնին: Երիտասարդ մանկավարժն իր սաներին դաստիարակում է քաղաքակրթության, ընկերասիրության, հեղափոխական-ազատական գաղափարներով:

Երբ 1885-ին թուրքական վարչակարգի կարգադրությամբ հեղափոխական գործունեություն ծավալելու մեղադրանքով Վանից վտարվում են Մկրտիչ Փորթուգալյանը եւ Վարագա վանքի դպրոցի հիմնադիր Մկրտիչ Խրիմյանը (հետագայում Ամենայն հայոց կաթողիկոս), Մկրտիչ Ավետիսյանի ջանքերով, հենվելով Փորթուգալյանի հիմնադրած «Գործնական միության» գաղափարների վրա, հիմնադրվում է Արմենական կուսակցությունը: Սկզբում դրան են հարում Փորթուգալյանի դպրոցի 12 շրջանավարտներ, նրանց թվում՝ իր եղբայր Գրիգորիսը, Աղասի Խանջյանի հայր Ղեւոնդը, Գուրգեն Մահարու հայր Գրիգոր Աճեմյանը: Նորաստեղծ կուսակցության անդամների համար գաղտնի հավաքատեղի-ակումբն էր Մկրտիչ Թերզիբաշյանի այգու հնձանը, որը «խորհ տուն» անվամբ էր նշվել:

Ակումբի անդամները սկզբնական շրջանում ծավալել են կրթական, ազգային-մշակութային հարցերին ի նպաստ գործունեություն: Վերաբացվել է Մ. Փորթուգալյանի հիմնադրած կիրակնօրյա դպրոցը, ջանքեր են գործադրել համախմբելու Վանի քաղաքի հայ երիտասարդներին ու Պարսկաստանի վրայով գաղտնի հարաբերություններ են հաստատել արտասահմանի հետ՝ ստանալու համար արգելված թերթեր, Րաֆֆու, Ծերենցի, Պռոշյանի վեպերը, Գամառ Քաթիպայի, Մ. Նալբանդյանի եւ այլոց ոգեշունչ երգերն ու բանաստեղծությունները, բուլղարական հեղափոխության կյանքը պատկերող գրականությունը, այդ թվում՝ «Լուսաղեմին» նշանավոր վեպը:

Մ. Փորթուգալյանի սաների հայրենասիրական գործունեությունը հետագայում ստացավ հեղափոխական ընթացք, ու Արմենական կուսակցությունը դարձավ Վանի հեղափոխական շարժման ոգեշնչողն ու ղեկավարը:

Մկրտիչ Ավետիսյանը կարեւորություն տալով զենքին, նախապես զբաղվեց քիմիական ֆորմուլաներ ուսումնասիրելով, որպեսզի ապագա ապստամբությունն ապահովի ռումբերով ու ումանակներով:

Առաջին արյունահեղությունը եղավ 1886-ին, երբ թուրքերը ջանում են կեղծել Վանի Հանկույցներ եւ Նորաշեն թաղերում տեղի ունեցած ընտրությունները: Մկրտիչ Ավետիսյանն իր խմբով կռվի է բռնվում թուրք ոստիկանների հետ, մեծատուփը ջարդուփշուր է արվում: Քվեարկությունը խափանվում է:

Ոստիկանության կողմից հետապնդվելով, Մկրտիչ Ավետիսյանն ստիպված գաղտնի Պարսկաստան է փոխադրվում, ուր Սալմաստ նահանգի հայկական գյուղերում զբաղվում է դպրոցներ բացելով: Այնտեղից Մկրտիչ Ավետիսյանը նոր էր փոխադրվել Պոլիս, երբ 1888-ին՝ ի թիվս մի խանի հայ մտավորականների, ձերբակալվում է: Ամրոցից փախուստի փորձերից երկրորդն է հաջողվում, ու կարողանում է հասնել Մարսել: Առժամանակ այնտեղ մնալով, աշխատակցում է Մարսելում Մ. Փորթուգալյանի խմբագրությամբ լույս տեսնող «Արմենիա» թերթին: Լոնդոն փոխադրվելով, աջակցում է այնտեղ 1885-ին հիմնադրված հայկական հայրենասիրական ընկերությանը: Որպես դրա ներկայացուցիչ, ուղեւորություններ է կատարում դեպի Եվրոպայի տարբեր մայրաքաղաքներ, ապա Ամերիկա, Նյու Յորքում հիմնադրում է ամերիկահայ գրադարանը:

1893-ին ժամանելով Վիեննա եւ մաս կազմելով Մկրտիչ Խրիմյանի շրջախմբին, միասին ժամանում են Էջմիածին, ուր մասնակցում է իր հայրենակից-գաղափարակցի կաթողիկոսական օծման արարողությանը:

Նույն թվականին փոխադրվելով Պարսկաստանի Սալմաստ գավառ, զբաղվում է կուսակցական եւ կրթական գործունեությամբ, որպես տեսուչ գործելով Սալմաստի, Խոյի, Ուրմիի եւ Դավրեժի հայկական դպրոցներում, արժեքավոր նորամուծումներ կատարելով կրթական գործում: Զուգահեռաբար մասնակցում է հայկական գյուղերը հարստահարիչ Գավա բեյի «հովանավորությունից» ազատագրելու գործին:

Ժամանելով Էջմիածին՝ «Արմենիա» թերթի թղթակցի անվան տակ, մաս է կազմում Ամենայն հայոց կաթողիկոս Մկրտիչ Խրիմյանի Սանկտ Պետերբուրգ մեկնող շրջախմբին:

1895-ի աշնանը Մկրտիչ Ավետիսյանը մի խումբ գաղափարակիցների հետ Սալմաստից Վան է փոխադրվում: Այստեղ նա վերսկսում է իր ընդհատված հեղափոխական գործունեությունը, զբաղվում Պարսկաստանից զենք բերելու համար անհրաժեշտ գումարների հավաքմամբ, հավաքում է մարտիկների, նշանակում նրանց հրամանատարներ, կազմակերպում ռազմական ուսուցում, իսկ Վարագավանքի լեռներում՝ հրաձգության վարժություններ:

Այդպիսի նախապատրաստումը լիովին արդարացավ, երբ թուրք ստայի ստանության անհիմն մեղադրանքով 1896-ի հունիսի 3-ին Վանի թրքախառն Հայկավանք եւ Կլոր Դար թաղերում հայերի տները կրակի մատնվեցին, իսկ հայերը դարձան թուրք, արյունռուշտ խուժանի զոհը:

Ավետիսյանի ղեկավարությամբ Այգեստանում դիրքեր ստեղծվեցին, դիրքապետներ նշանակվեցին ու ինքնապաշտպանության նախապատրաստվեցին: Առաջին իսկ ճակատամարտն ավարտվեց հաղթանակով, թուրք խուժանից շատերն սպանվեցին, մնացածները փախուստի դիմեցին: Դրանից հետո, վեց օր շարունակ Մկրտիչ Ավետիսյանն ու իր քաջամարտիկներն Այգեստանում եղան տիրող, մտահոգություն պատճառելով Վանի կուսակալ (ծագումով հայ, սակայն թրքացած) Սաադեդին փաշային, որը ոտնկված էր որպես հայակեր, գավառները հիմնահատակ կործանող եւ շուրջ 20.000 վասպուրականցիներ կոտորող անգութ մի գազան:

Ներկա հոդվածի սուղ ծավալը հնարավորություն չի տալիս հանգամանորեն անդրադառնալ Մկրտիչ Ավետիսյանի ընդհանուր ղեկավարությամբ Վանում տեղի ունեցած վեցօրյա ինքնապաշտպանության կռիվներին, երբ հայերը Այգեստանի թաղերի տերն ու տնօրենն էին:

Նույն այդ ժամանակամիջոցում արգահատելի դերում գտնվեցին Վանի օտարերկրյա հյուպատոսարանները: Փոխանակ նպաստելու, որ թուրքերը դադարեցնեն իրենց ջարդարարությունները, հանդես եկան հայերին խրատելով, որպեսզի հանձնվեն, իսկ անգլիական հյուպատոսարանի գործիչներից մեկը, մասնագիտությամբ թնդանոթաձիգ, ծառայեց թուրքերին ռմբակոծելով Այգեստանի թաղերը:

Ի վերջո, Վանի կուսակալ, երիցս նզովյալ Սաադեդին փաշան պայման դրեց՝ կամ 60 զինյալ հանձնվեն, որպեսզի նրանց դատաստանն ինքը տնօրինի, կամ Վանից հեռանան:

Մկրտիչ Ավետիսյանի գլխավորած ինքնապաշտպանական խորհրդի որոշմամբ հավանության արժանացավ երկրորդը, որով ինքնապաշտպանական կռիվները դադարեցին հունիսի 8-ին:

Հազարի չափ զինյալ ու անզեն վանեցիներ սկզբում հանգրվանեցին Վարագավանքում, նախապատրաստվելու համար Պարսկաստան գաղթելու: Հնարավորին չափ ապահով համարվեց շարժվել Արաբկ-Բաշկալե ճանապարհով: Ընթացքում թափորը ենթարկվեց փոքր ու մեծ քրդական հրոսակախմբերի հարձակումներին: Թեեւ նրանք պարտվելով փախուստի ենթարկվեցին, սակայն հայերից նույնպես զոհեր եղան: Հուսահատության մթնոլորտի ազդեցությամբ մի մեծ խումբ, թափորի համարյա մեկ երրորդը, որոշեց Վան վերադառնալ ու միանալ ընտանիքներին, ինչը կատարվեց գիշերով: Նրանց օրինակին հետեւելով եւս մեկ, այս անգամ ավելի փոքր խումբ անջատվեց: Մնացածներն ապավինեցին իրենց ճակատագրին, որը ողբերգական ավարտ ունեցավ: Պարսկաստանի սահմանին մոտ գտնվող Սուրբ Բարդուղիմեոս վանքի մոտ՝ Փասենդաշտ կոչվող մի ընդարձակ տարածքում, գաղթողները թուրքական կանոնավոր զորքի ու քուրդ հրոսակախմբերի միացյալ զինուժի հարձակման ենթարկվեցին: Տեղի ունեցավ անհավասար մի ճակատամարտ, որը ղեկավարում էր սպիտակ ձի հեծած Մկրտիչ Ավետիսյանը: Կրակեցին մինչեւ վերջին փամփուշտը, շատերը զոհվեցին, նրանց թվում՝ ղեկավարը: Միայն մի փոքր խմբի հաջողվեց մազապուրծ հասնել Սալմաստ:

Այդպիսի ողբերգական վախճան ունեցավ Արմենական (հետագայում՝ Ռամկավար Ազատական անունն ստացած) կուսակցության հիմնադիր, մտավորական, հեղափոխական, իր հարազատ ժողովրդի նվիրյալ զավակ Մկրտիչ Ավետիսյան-Թերզիբաշյանը:

Բարին իր հիշատակին:

ՎԱՐԱԶԴԱՏ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
ԳԱԱ ակադեմիկոս

Ծաղկաքաղ երկանց Տեր-Մինասյանի «Վասպուրականի գանձեր» գրքից, Բոստոն, 1965, էջ 454-493

Ռուսական բանակի հայամետ հրամանատարը

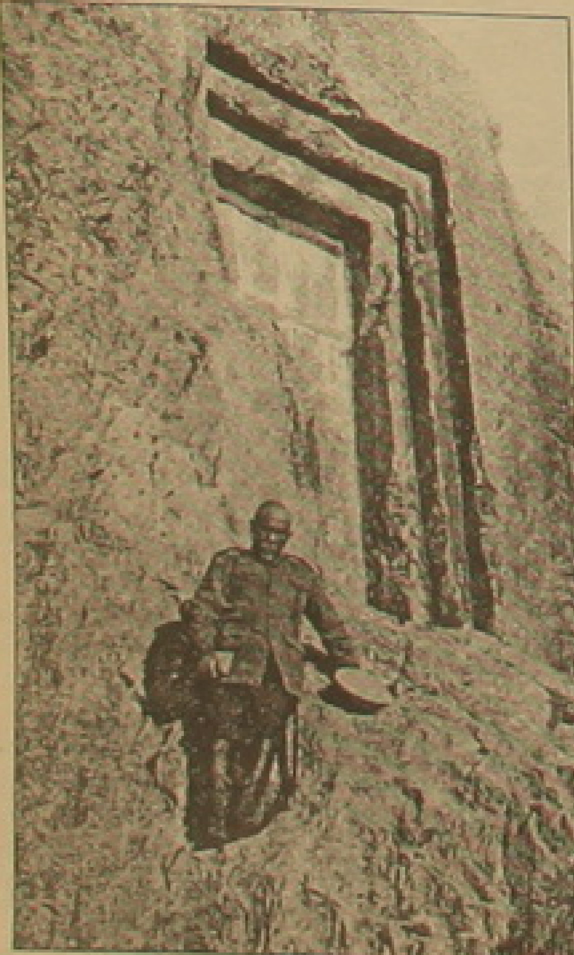

Գեներալ Ա. Կուլեբյակինը «Մհերի դռան» մոտ (Վան, 1915 թ.)

Հայ ժողովրդի բարեկամների շարքում առանձնահատուկ տեղ ունի ռուս նշանավոր հրամանատար, բանաստեղծ եւ հասարակական գործիչ Ալեքսանդր Կուլեբյակինը, որն Առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին գործել է Կովկասյան ռազմաճակատում՝ խաչաստեղյակ Արեւմտյան Հայաստանում ծավալված իրադարձություններին:

Նրա մասին մեզ քիչ բան է հայտնի: Այս բացը որոշակի չափով լրացնում է բանասիրական գիտությունների թեկնածու Անուշավան Զաքարյանի վերջերս հրատարակած «Ալեքսանդր Կուլեբյակինը եւ Հայաստանը» (ռուսերեն) աշխատությունը:

Առաջին անգամ գիտական շրջանառության մեջ են դրվում Ա. Կուլեբյակինի հայանպաստ հասարակական գործունեությունը արտացոլող հազվագյուտ փաստաթղթերը, նամակները եւ այլ նյութեր:

Բացահայտվում են ռուս զորավարի մտերմիկ կապերն ու շփումները հայ հասարակական-քաղաքական շրջանների հետ, նրա մտերմությունը հայ գրողների՝ մասնավորապես Հովհ. Թումանյանի հետ:

Աշխատության էջերում հրապարակվել են Կուլեբյակինի՝ պատերազմի տարիներին (1915-16 թթ.) գրած բանաստեղծությունները, փոխադրությունները, թարգմանությունները, ուղեգրությունները ու ծանոթագրությունները: Անվանի զորավարը մտապես հիացած է եղել Հայաստանի բնաշխարհագրական հրաշալիքներով, նրա քաջարի մարտիկներով, պատմությամբ եւ մշակույթով: Նա խորագույն հարգանք է դրսեւորել հայոց կամավորական շարժման գործիչների՝ մասնավորապես զորավար Անդրանիկի, Համազասպի եւ այլոց նկատմամբ, որոնց հետ կողք-կողքի մարտնչել է Առաջին աշխարհամարտի ռազմադաշտերում:

Փաստաթղթերից պարզ է դառնում, որ Կուլեբյակինը ցավով է տարել Արեւմտյան Հայաստանի գրավված տարածքներից ռուսական զորքերի նահանջը (ինչ-որ չափով անհարկի եւ չարդարացված): Ռազմաճակատներից ռուսական բանակի հեռանալուց հետո բացառիկ ծանր վիճակ ստեղծվեց հայ ժողովրդի եւ արեւմտահայ, եւ արեւելահայ հատվածների համար: Հենց այդ նկատի առնելով, գեներալ-մայոր Ա. Կուլեբյակինը 1919 թ. գրում է, որ ռուսական զինուժի նահանջից հետո Կովկասյան ճակատում տարած հաղթանակներն ըստ էության զրոյի հավասարվեցին:

Պատերազմը սկսելով որպես գնդի հրամանատար, նա հասավ մինչեւ 4-րդ Կովկասյան կորպուսի հրամանատարի դիրքին: Գեներալը Արեւմտահայաստանում շրջել է բազմաթիվ գավառներում, եղել Վանում, Մուշում, Ախլաթում, Արղանուշում, Բայազետում, Ալաշկերտում, Էրզրումում, Բասենի դաշտում, Աղթամարի եւ Սուրբ Կարապետի վանքերում: Նա ականատես եղավ հայ ժողովրդի ապրած մեծ ողբերգությանը՝ սեփական աչքերով ամենուրեք տեսնելով հայ շեների ավերակները եւ զոհերի կմախքները:

Հայաստանն ու հայ ժողովրդի պատմական ճակատագիրը մեծ տեղ են գրավում նաեւ գրող եւ հրապարակախոս Կուլեբյակինի ստեղծագործական որոնումներում:

Պատերազմի տարիներին ծնվեցին հայոց ողբերգության թեմաներով նրա լավագույն գործերը («Վանի պաշտպանությունը», «Վանի կործանումը», «Ավանց», «Աղթամար», «Վարագա վանք», «Արտամետ», «Վանա լճում», «Այգեստան» եւ այլ բանաստեղծություններ):

1917 թ. Թիֆլիսում լույս է տեսնում գեներալի «Մհերի դուռը: Վանի արձանագրությունները» արժեքավոր գիրքը:

Թեեւ ռուսական բանակը հեռացավ Կովկասից, սակայն Կուլեբյակինը մնաց Թիֆլիսում՝ վերստին ակտիվորեն մասնակցելով հայ հասարակական-քաղաքական եւ գրական կյանքին:

ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Իտալացիներն ու գերմանացիները հեռանում են Իրաքից

Տանկերը դուրս են բերվում Ֆալուջայից

Բաղդադում շարունակվում են օկուպացիոն ուժերի եւ իրաքցի ապստամբների զինված բախումները: Բնակիչները վախենում են փողոց դուրս գալ: Ականակործությունն ու հրաձգությունը վտանգավոր են դարձրել ամեն տեսակ գործունեություն: Այդ կապակցությամբ իտալական ոչ կառավարական կազմակերպությունները որոշել են Իրաքից դուրս բերել իրենց աշխատակիցներին: «Կոռիերե դելլա սերա» թերթը տեղեկացնում է, որ երեքշաբթի օրն Իրաքից Հորդանան կտեղափոխվեն մարդասիրական կազմակերպությունների այն աշխատակիցները, որոնք իրաքցի չեն: Իրաքում կմնան միայն Կարմիր խաչի ներկայացուցիչները, որոնք ներկա ծանր պահին չեն ուզում հեռանալ: Մինչ օրս նրանք Իրաքում օգնություն են ցույց տվել 43 հազար մարդու:

Ընդհանուր առմամբ Բաղդադում ուժեղանում են հակաարեւմտյան տրամադրությունները: Իրաքցիներից շատերը վերջին օրերի բախումների համար մեղադրում են ամերիկացիներին՝ պնդելով, թե «ԱՄՆ-ը դավաճանել է Իրաքի ժողովրդին՝ ի դերեւ հանելով խաղաղության եւ ժողովրդավարության ակնկալիքները»:

Իրաքից հեռանում են նաեւ գերմանացիները: Երեկ Գերմանիայի արտգործնախարարությունը բոլոր գերմանացիներին կոչ է արել անհապաղ թողնել Իրաքը: Հատկապես վտանգավոր է համարվում Բասրայի շրջանը: Եթե Քուվեյթն առանց նախազգուշացման փակի Իրաքի սահմանը, ապա օտարերկրացիները ստիպված կլինեն հեռանալ Հորդանանի վտանգավոր ճանապարհով: Երեկ Իրաքից հեռացել է Գերմանիայի մարդասիրական ներկայացուցչությունը՝ գտնելով, որ ներկա պայմաններում անկարող է գործել:

Քաթարի «Ալ Ջազիրա» հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ երեկ սկսվել է ամերիկյան զրահատեխնիկայի դուրսբերումը Ֆալուջայից: Քաղաքի սուննի մահմեդականների ավագանու եւ ամերիկյան ուժերի ներկայացուցիչների բանակցություններում որոշվել է ժամանակավոր հրադադարը երկարաձգել մինչեւ երեքշաբթի առավոտյան ժամը 10-ը: Այդ մասին հայտարարել է իրաքցի հայտնի քաղաքական գործիչ Ալա Մեքքին, որը բանակցություններում միջնորդի դեր էր կատարել: Սակայն քաղաքի վրա դեռ հայտնվում են ամերիկյան ուղղաթիռներ: Երեկ սպանվել են 11 իրաքցիներ, 50-ը՝ վիրավորվել: Ամերիկացիների կորուստների մասին չի հաղորդվում:

Իրաքյան բուժհիմնարկների տվյալներով, ապրիլի 2-12-ը Ֆալուջայում մարտերի ընթացքում զոհվել են 600 իրաքցիներ, 1250-ը՝ վիրավորվել: Ապրիլի 4-ից ի վեր սպանված ամերիկացիների թիվը, ըստ ամերիկյան աղբյուրների, 63 է:

ՊՈՏԵՆՑԻԱԼ ՀԱՆՑԱԳՈՐԾ ԵՆՔ ԲՈԼՈՐՍ

Առանց մատնահետքեր հանձնելու Մ. Նահանգներ չեք մեկնի

Հայաստանում Մ. Նահանգների դեսպանատան հյուպատոսական բաժնի տվյալներով անցած տարի մուտքի ոչ-ներգաղթային վիզա ստանալու համար դիմել են 11873 քաղաքացիներ, որոնցից միայն 5000-ին է տրվել մուտքի վիզա:

Այս տարվա մարտ ամսին դիմել են 774, վիզա ստացել՝ 363 քաղաքացիներ: Այնպես որ, Մ. Նահանգներ մեկնել ցանկացողների թիվն այնքան էլ քիչ չէ, մանավանդ եթե հաշվի առնենք, որ 100 դոլար վճարած յուրաքանչյուր դիմորդ մերժվելուց հետո հույսը չի կորցնում ու շարունակում է դիմել ու ամեն անգամ նույն գումարը վճարել այնքան, մինչեւ բախտը ժպտա:

Սույն թվի մարտի 31-ից հյուպատոսական բաժնում հարցազրույցի եկած բոլոր դիմորդներից պահանջվում է հանձնել մատնահետքեր: Դա բավականին պարզ գործողություն է՝ հարցազրույցից առաջ դիմորդն իր երկու ցուցամատները դնում է թվային պատճենահանող սարքին, եւ նրա մատնահետքերն անմիջապես արտանկարվում են հյուպատոսի դիմացի էկրանի վրա:

Երեկ այս գործողությանն ականատես եղանք դեսպանատան հասարակայնության կապերի բաժնի կազմակերպած միջոցառման ժամանակ, որին մասնակցում էր հյուպատոս Լիլի Քոժիերը: Նա նախ խոսեց ամբողջ աշխարհում կիրառվող այս նոր համակարգի անհրաժեշտության մասին, որը բխում է Մ. Նահանգների ազգային անվտանգության շահերից, ապա տեղեկացրեց, որ նույն համակարգը գործելու է նաեւ Հայաստանի բոլոր դեսպանատներում:

Մատնահետքեր չեն հանձնում մինչեւ 14 տարեկան երեխաները, 79 տարեկանից բարձր մեծահասակները, ինչպես նաեւ դիվանագիտական ու աշխատանքային վիզա ունեցողները:

Այս օրենքը չի տարածվում միայն Մ. Նահանգների քաղաքացիների վրա, բացի նրանցից յուրաքանչյուր օտարերկրյա քաղաքացի պարտավոր է մատնահետքեր հանձնել թե իր երկրի ամերիկյան հյուպատոսարանում, թե Մ. Նահանգների միգրացիոն բաժնում:

Լրագրողներից մեկի հարցին, թե ի՞նչ է արվում ցուցամատները վնասված լինելու՝ ասենք, այրվածքի կամ կտրվածքի դեպքերում, հյուպատոսը պատասխանեց, որ դիմորդի հետ հարցազրույց կանցկացվի միայն ապաքինվելուց հետո, իսկ կտրված ցուցամատի դեպքում սարքին կհպվեն միջնամատները:

«Մատնահետքեր վերցնելով փորձ է արվում հայտնաբերելու ահաբեկչական նպատակներով Մ. Նահանգներ մեկնողներին, ինչպես նաեւ բացառել կեղծ վիզաներ ձեռք բերելու դեպքերը», ասաց տկն Քոժիերը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Քերին 6 տոկոսով գերազանցում է Բուշին

Դեմոկրատական կուսակցությունից ԱՄՆ նախագահության թեկնածու, սենատոր Ջոն Քերին շարունակում է ժողովրդականությամբ գերազանցել նախագահ Ջորջ Բուշին: «Ամերիկյան հետազոտական խմբի» անցկացրած վերջին հարցման տվյալները վկայում են, որ ներկայումս Քերիի հանդեպ դրականորեն է տրամադրված ամերիկացիների 50 տոկոսը, Բուշի օգտին պատրաստ է քվեարկել ընտրողների 44 տոկոսը:

Բլումինգ գործակալությունը հիշեցնում է, որ մեկ ամիս առաջ Քերիի եւ Բուշի օգտին արտահայտվել էին ամերիկացիների համապատասխանաբար 50 տոկոսը եւ 43 տոկոսը: Ի դեպ, հունվար-փետրվարին երկու թեկնածուների ցուցանիշների տարբերությունն ընդամենը 1-2 տոկոս էր: Ընտրողների մի մասը մինչ օրս չի կողմնորոշվել:

Հարցման մասնակիցների 50 տոկոսը հիասթափություն է արտահայտել Ջորջ Բուշի նախագահական պարտականությունների կատարման կապակցությամբ: Չնայած ԱՄՆ աշխատանքային շուկայի վիճակի բարելավման վերաբերյալ հրապարակված վերջին հաղորդումներին, ամերիկացիների 54 տոկոսը հավանություն չի տալիս նախագահ Բուշի տնտեսական քաղաքականությանը: Իրաքի վերջին իրադարձությունները եւս որոշակի ազդեցություն են գործել ամերիկացիների տրամադրությունների վրա: Այդ երկրում մեկ շաբաթվա ընթացքում զոհվեցին ամերիկացի տասնյակ զինծառայողներ: Ապստամբները վերագրավեցին իրաքյան երեք քաղաքներ:

Երբ մարտի վերջերին CNN հեռուստաընկերության եւ «Թայմ» հանդեսի անցկացրած հարցման համաձայն Իրաքում նախագահ Բուշի գործունեությանը դրական գնահատական էր տալիս ամերիկացիների 51 տոկոսը, ապա այժմ այդ ցուցանիշն իջել է 44 տոկոսի: Ներկայումս Բուշի իրաքյան քաղաքականությունը բացասաբար է գնահատում հարցման մասնակիցների 51 տոկոսը:

Անցյալ շաբաթ Քերին նախագահ Բուշին կոչ արեց աշխարհի առջեւ խոստովանել, որ Իրաքում ԱՄՆ-ի վարած քաղաքականությունը ձախողվել է: Նա «կատարյալ անկարգություն» անվանեց այդ երկրում ամերիկյան օկուպացիոն զորքերի գործողությունները՝ դրանք համարելով անճարակության դրսեւորում: Քերին ԱՄՆ վարչակազմին հորդորեց Իրաքում իշխանությունը հնարավորինս շուտ հանձնել «օրինական միջազգային կազմակերպության» ստեղծելիք նոր կառավարությանը:

Հանցագործություններ էթնիկական համերաշխության ոգով

Ռուսաստանում հակակովկասյան տրամադրությունների ուժեղացման մեջ մեծ է կովկասյան հանցախմբերի դերը: Բնավ էլ գոհունակության զգացումներով չես պարուրվում, երբ Ռուսաստանի ԶԼՄ-ներում հաղորդումներ են հրապարակվում այդ թեմայով: Մոսկվայի ներքին գործերի գլխավոր վարչությունում կայացած բրիֆինգում տվյալներ բերվեցին Անդրկովկասի ու Հյուսիսային Կովկասի «կտրիճների» կատարած հանցագործությունների մասին: Դրանց թիվն անցյալ տարի կազմել է 4322:

Կազմակերպված հանցագործությունների դեմ պայքարի վարչության աշխատակիցները լրագրողների հետ նման հանդիպումների ժամանակ միշտ նշում են էթնիկական հանցախմբերի գործունեության յուրահատուկ կողմերը՝ կասկածի տակ առնելով «հանցագործն ազգություն չունի» թեզի հավաստիությունը: Նույն ազգության պատկանող խմբավորումը կոմպակտ է, քողարկված, նվազ խոցելի արտաքին հարվածներից: Եվ որ ամենապարադոքսալն է՝ գործում է գերազանցապես իր ազգային շրջապատում: Բրիֆինգին մասնակցող պետերից մեկը նույնիսկ իրեն թույլ տվեց սրամտել՝ այդ անձինք եփվում են մի կաթսայում, ամուսնանում-բաժանվում են, սպանում-թաղում են իրար:

Մոսկվայում ամենամեծ էթնիկական հանցագործ խմբավորումն ադրբեջանականն է, որի անդամները զբաղվում են թմրամիջոցների ապօրինի վաճառքով, սպառողական շուկայի ոլորտի իրավախախտումներով, մարդկանց, հիմնականում իրենց ազգությանը պատկանող, առեւանգումով: Վրացիները «փառաբանված են» բնակարանային գողություններով ու ավտոհափշտակումներով: Իսկ ահա մեր պանծալի հայրենակիցները մասնագիտանում են ավազակային հարձակումների, շորթումների մեջ, հրապուրված են խաղատներով, ֆինանսական մեքենայություններով եւ այլն: Սակայն ամենամասշտաբայինն ու դաժանը մնում են չեչենական խմբավորումները, որոնք զբաղված են առեւանգումներով, թմրամիջոցներով, ռեկետով եւ այլն:

Կազմակերպված հանցախմբերի լիդերներն օրենքով գողեր են կամ «հեղինակություններ», որոնց պատասխանատվության ենթարկելը դյուրին գործ չէ, նշվեց բրիֆինգում: Դեմոկրատական հովերի ներքո նրանցից շատերը դարձել են խոշոր բիզնեսմեններ, բարեգործներ, հասարակական գործիչներ (պարզ է՝ չակերտավոր): Այդուհանդերձ 2003 թ. Մոսկվայում հարուցվել է 136 քրեական գործ, այդ թվում 12-ը՝ կազմակերպված հանցախմբերի լիդերների, 3-ը՝ օրենքով գողերի դեմ: 110 գործ արդեն ուղարկվել է դատարան:

Այն հարցին, թե Մոսկվայում նկատվո՞ւմ են արդյոք «քրեական պատերազմներ», տրվեց բացասական պատասխան: Եկամտաբեր ասպարեզները տակավին 90-ական թվականներից զբաղված են: Իսկ եթե առաջանում են ազդեցության ոլորտների վերաբաշխման խնդիրներ, ապա դրանք լուծվում են լիդերների մակարդակով:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Գիրք այն մասին, թե ինչպես էր Բուշը ծրագրում Իրաքի պատերազմը

Ապրիլի 20-ին ԱՄՆ-ում վաճառքի կհանվի հայտնի լրագրող Բոբ Վուդվորդի «Հարվածի ծրագիրը» գիրքը, որը պատմում է, թե ինչպես է նախագահ Ջորջ Բուշը որոշել պատերազմ սանձազերծել Իրաքի դեմ: ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ գրքի կազմի վրա այն 7 կարեւոր անձանց լուսանկարներն են, որոնք մասնակցել են որոշման ընդունմանը: Դրանք են հենց նախագահ Բուշը, փոխնախագահ Դիկ Չեյնին, պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդը, ԿՀՎ տնօրեն Ջորջ Թենեթը, նախագահի խորհրդական Կոնդոլիզա Ռայսը, պետքարտուղար Քոլին Փաուելը եւ ԱՄՆ կենտրոնական հրամանատարության նախկին հրամանատար, գեներալ Թոմի Ֆրենկսը:

480 էջանոց գիրքը լույս է ընծայում «Սայմոն ընդ Շուստեր» հրատարակչությունը, որը չի բացահայտում բովանդակության մանրամասնությունները: Հեղինակը դրանց մասին կպատմի ապրիլի 18-ին, CBS հեռուստաընկերության «60 րոպե» ծրագրի ընթացքում: Հաղորդման պրոդյուսեր Դոն Հյուիթը հեռուստադիտողին խոստանում է «մեծ նորություն»:

Անցյալում «Վաշինգտոն փոստում» Վուդվորդի հրապարակած հոդվածաշարը հանգեցրել էր նախագահ Ռիչարդ Նիքսոնի պաշտոնաթողությանը: Ներկայումս հայտնի լրագրողը թերթի գլխավոր խմբագրի տեղակալն է: 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ից հետո Սպիտակ տան ծավալած գործողությունների վերաբերյալ երկու տարի առաջ նրա հրատարակած «Բուշը պատերազմում» գիրքն անմիջապես դարձել էր բեսթսելլեր:

Պ. Ք.

Ահաբեկիչները Չեչնիայում քիմիական զենք են մշակում

Եվրոպայի տարածքում քիմիական զենքի օգտագործմամբ ահաբեկչությունների իրականացման հավանականությունը շատ ավելի մեծ է, քան ենթադրվում էր մինչ օրս: Լոնդոնի «Ֆայնենշըլ թայմսին» տված հարցազրույցում այդ մասին հայտարարել է Ֆրանսիայի անվտանգության ծառայության հակաահաբեկչական ստորաբաժանման բարձրաստիճան պաշտոնյաներից մեկը: Իր անունը չհրապարակելու պայմանով նա խոստովանել է. «Մենք թերագնահատել ենք ահաբեկիչների քիմիական զենքի մշակման հնարավորությունը»: Նրա խոսքերով, 2004 թ. Ֆրանսիայում եւ Մեծ Բրիտանիայում կատարված ձերբակալությունների շնորհիվ ստացված տեղեկատվությունը վկայում է, որ ահաբեկիչները գնում են քիմիական զենքի մշակման ճանապարհով:

Ֆրանսիացի բարձրաստիճան պաշտոնյան հայտնել է, որ արեւմտաեվրոպական հատուկ ծառայությունների տվյալներով, «Ալ Ղաիդայի» հետ կապված մասնագետները քիմիական զենքի մշակման գիտափորձեր են անցկացնում Չեչնիայում: Հայտնի է դարձել, որ այդ զենքի մշակմանը մասնակցում են «Ալ Ղաիդայի» պակիստանցի գրոհայինները: Ահաբեկչական գործունեությանը մասնակից լինելու կասկածանքով հունվարին Ֆրանսիայում ձերբակալվել են մզկիթներից մեկի իմամ Հելլալի Բենշելլային եւ նրա ընտանիքի անդամները: Հարցաքննությունից պարզվել է, որ ավելի վաղ ձերբակալված նրա որդին՝ Մենադը, 2002 թ. Ֆրանսիայում ռիցինիում եւ բոտուլին թունանյութերի օգտագործմամբ ահաբեկչություններ է նախապատրաստել ռուսական օբյեկտների դեմ: Նաեւ պարզվել է, որ Մենադը պատրաստություն է անցել Պանկիսի կիրճում՝ չեչեն գրոհայինների ճամբարում:

Չեչնիայում գիտափորձերը ղեկավարում են «Ալ Ղաիդայի» փորձագետները: Ֆրանսիացի պաշտոնյան նշել է, որ եվրոպական մի շարք երկրներում հայտնաբերվել են գաղտնաբար գործակցող փորձագետների փոքր խմբեր: Քիմիական զենքի մշակման ասպարեզում պակիստանցիների դերն անցյալում թերագնահատվել է: Եվրոպացի մասնագետների կարծիքով, նրանք քիմիա են սովորել Չեչնիայում: Ապրիլի 6-ին Մեծ Բրիտանիայում քիմիական խոշոր ահաբեկչության փորձը կանխվել է, քանի որ հատուկ ծառայությունները «որսացել» են վտանգավոր թունանյութի հայթայթման ահաբեկիչների հեռախոսազրույցը:

Մշակույթ

Լեւոն Անանյանի «Տագնապներ»-ը

«...Մի հավատացեք թմրեցնող հեքիաթներին: Պատրանքներ մի փայփայեք...»: Կարկուտը ծանր քարերի վրա իջնում է ուսերին, տագնապներն անհանգիստ ցեցի պես կրծում են միտքն ու հոգին: «Ուրեմն ի՞նչ անել, եւ արդյոք ո՞վ կտա այս վերջին հարցի պատասխանը»: Ծննդավայրը: Մայրաքաղաքի փողոցներում «քարե ջրվեժներ են թափվում», «քարե կարկուտն է պատել աշխարհը...»: Քայլել չի լինում: Մի անհագուրդ զգացում տենդի պես հալածում է, գալիս է հեռվից: «Քո կարոտն է»:

Ծննդավայրի կարոտը սիրտն ափից ելած մոր պես իր առաջն է գցում մոլոր որդուն, ու տանում է, տանում երիցուկների եւ դեղին խատուտիկների բացատը... Պառկիր խոտերին, թող ամպերի կաթնագույն քուլաները զրուցեն քեզ հետ քո իսկ հորինած հերոսների բերանով: «Եվ առասպելները ճախրում են թափանցիկ-ծակոտկեն օդում, մի մասը խունացած ժամանակի գոլ մշուշներից, մի մասը թարմ...»: Գալիս ու անցնում են առասպելները, «գյուղի խոր երկինքն աննկատ, ողնկեղռունկ լցվում է աստղերով, ասես, մարգարիտով լի տնակ լինի կապույտ արծնապակիով ընդելուզված»: Քոնն է երազելու իրավունքը: Բայց եւ հողը հուշում է. «Վեր կաց, ասում է, քոնն է ապրելու իրավունքը»:

«Եվ, երբ բաժանվեցի քեզնից ու կրկին հայտնվեցի քաղաքի փողոցներում, ինչպես միշտ, ինձ թվաց, թե քարե ջրվեժներ են թափվում վրաս, քարե կարկուտն է պատել աշխարհը»:

«Գուցե բնավ հարկ չկա ահազանգ հնչեցնելու», այնուամենայնիվ, չի ուզում հանձնվել ուղեղն անհանգիստ ցեցի պես կրծող տագնապներին: Գուցե, իսկապես պետք է անվրդով նիրհել հարմարավետ գահավորակներին... Բայց ինչպե՞ս, որտե՞ղ, երբ գահավորակը զավթել է Նեսոյի հոր ողբը, արտակերեք ասելիքը: «Կա ոչ, կա ոչ...»: Ողբը չի գալիս մանկության հուշերի ճանապարհով, որի եզրին գյուղական դպրոցում իր աչքից արցունք էր կորզում հին դասագրքի էջը: Այն գալիս է ամեն կողմից, բաց դռնից, բաց լուսամուտից, հարեւանի տանից... Իսկ կարկուտն իջնում է ծանր քարի պես, ու այդ կարկուտին չի նայում իր նեղ օրերից փախած մեկը: Պատրիկյանն է: Գալիս է կծկված հնամաշ անձրեւանոցի մեջ, մտավորականի իր ողբալի կերպարով ուզում է կտրել առաջը. «...տնատերը սպառնացել է, որ եթե այսօր...»: Կարկուտն ահագնանում է, «պատմության անիվը ետ է շարժվում անդառնալի ու անողորմ: Առաջ... Դեպի դարասկիզբ»:

Մտավորականի տագնապը: Սա օրվա խնդիր չէ: Օրվա հացի խնդիր չէ, այլ անողորմ կերպով ետ դառնող անիվ, որի տակ ջախջախվելուց հետո պետք է փրկել բախտակից հարազատին, մտավորականին:

Ետ է շրջվում Լեւոն Անանյանը: Տեղատարափի տակ գիրկ ընդ գիրկ հավաքելով նրանց, ովքեր գալիս են իր ետեւից մեկդարյա հեռվից, պատմության անիվի տակ վերջնականապես ջախջախվելու վտանգված կյանքով: Գալիս են խնդրելով կարեկցանքի խոսքեր, տագնապը փարատելու խոստումներ:

Կարկուտը հանդարտվում է: «Կամաց-կամաց անցնում է ազատության թարմ օդի պատճառած գլխապտույտ արբեցումը, ու տեւական անկայունությունից հետո մեր ոտքերը վերստին հպվում են հողին. կարելի է գնահատել շահածն ու կորցրածը»:

Շահածը քեզ ապրելու իրավունքի մղող հողի ջերմությունն է, որ դաջվում է մեջքից, երբ պառկում ես երիցուկների դաշտում: Այս անգամ էլ շահեցիր: Կորցրա՞ծը... Ի՞նչ իմանամ, «քանի իկարուս է կտրում մաքսակետը, դատարկելով երկիրը, երկինքը թռչող ինքնաթիռները քանի ունեւոր են տանում միակողմանի չվերթի տոմսերով՝ ամայացնելով հողը»:

Իսկ ի՞նչ է կոչվում սիրտը թռչող ապրումը, երբ շուրթերը թվարկում են փախեփախ բառի հոմանիշները՝ պանդուխտ, գաղթական, նժդեհ, վտարանդի, տարագիր...:

Տագնապ: Ակնածանքով անցանք գրողի «Տագնապների» ճանապարհով, թերթեցինք գիրքը՝ ականջ դնելով հայոց սրտի սասանումներին, տարվա անհանգիստ տրոփյուններին: Մշակույթի, գիր ու գրականության բնագավառում հանդիպեցինք հին ու նորերի հետ, գիրկ ընդ գիրկ խոսեցինք մեր տագնապների մասին: Գիրկ ընդ գիրկ՝ նաեւ սփյուռքի մեր բեկորների հետ:

«Գրողի, հրապարակախոսի համար թերեւս չկա ավելի մեծ գնահատական, երբ նրա միտքը, պատկերը, խոսքն այնքան անվրեպ են խփում թիրախին, որ կարդալուց հետո դառնում են ընթերցողի սեփականությունը, որը հաճախ չի էլ կասկածում, որ ինքը կրկնում է ուրիշին»: Անցանք գրողի տագնապների ճանապարհով, ուր ճամփեզրին անվրեպ խփված թիրախների վրա մեր ցավի անունով ցուցանակներ կային: Մենք չենք էլ կասկածում, որ դրանք գրվել են նույն այդ տագնապների ցավը փարատելու համար, սրտի ցավով:

«Եվ թող սա քո խռովքի ու տագնապների վերջին մասյանը լինի», քո խոսքը սիրով վերադարձնում ենք քեզ, հավելելով՝ եթե տագնապ, ապա «անապական սարերում կարմիր քերքեն այտերին վազվզող տղեկների» հոգնությունը բարի երազներով փարատելու համար:

ՖԵԼԻՔՍ ԲԱԽՉԻՆՅԱՆ

Հաջողությունը կրկին ժպտում է Հայորդաց տների սաներին

Մանկական արվեստի միջազգային մրցույթ-ցուցահանդեսներում առաջին անգամ չէ, որ ցուցադրվում են Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի եւ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության Հայորդաց տների նկարչության դասարանների սաների աշխատանքները՝ ամեն անգամ արժանանալով ուշադրության ու գնահատանքի: Անցած տարիների հաջողություններին գումարվեցին այս տարվա հաղթանակները եւս: Թեհրանում բացված մանկական արվեստի երրորդ միջազգային ցուցահանդեսում եւ Լեհաստանի Տորուն քաղաքում տեղի ունեցած «Միշտ կանաչ, միշտ կապույտ» խորագրով մրցույթ-փառատոնում Հայորդաց տների սաների ներկայացրած աշխատանքներից շատերը կրկին արժանացան առաջին եւ երկրորդ մրցանակների, դիպլոմների եւ շնորհակալագրերի:

Առաջին ուրախալի լուրը Լեհաստանից էր: Նորքի Հայորդաց տան սաներ Անի Իսրայելյանը, Գայանե Մուրադյանը եւ Լուսինե Ներսիսյանը շնորհակալագրեր ու դիպլոմներ ստացան մասնակցության համար: Այս առթիվ երեխաներին եւ նրանց մանկավարժներին շնորհավորեց նաեւ ՀՀ մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարար Թ. Պողոսյանը:

Թեհրանից ստացված լուրն ավելի ոգեւորող էր՝ 1 ոսկե, 2 արծաթե եւ 2 բրոնզե մեդալների արժանացան պատանի նկարիչները: Այս ցուցահանդեսում 28 երկրներից 15 հազար մասնակից ներկայացրել էր 622 աշխատանք, եւ հաճելի է, որ մրցանակ ստացած փոքրամասնության մեջ 5-ը Հայորդաց տների սաներ են: Հաղթանակը խոսում է ուսուցման բարձր մակարդակի եւ որակի մասին: Մալաթիայի նկարչության դասարանի սան Եվգենիա Պետրոսյանի ստացած ոսկե մեդալը միջազգային կարգի մրցույթում առաջին հաղթանակն էր: Արծաթե մեդալների արժանացան Անի Աբրահամյանի, Արմինե Ղազարյանի աշխատանքները: Էդգար Բեգլարյանը եւ Լուսինե Ներսիսյանը բրոնզե մեդալներ ստացան:

Թեհրանի միջազգային մրցույթում խրախուսվեցին նաեւ Մանե Զայիմցյանի, Լուսինե Հարությունյանի, Մարիամ Մուրադյանի եւ Մալաթիայի ՀՏ սաներ Աննա Զախոյանի, Էլեն Սարգսյանի եւ Վարուժան Գալստյանի աշխատանքները:

ՄԱՐԻՆԵ ՔՈՉԱՐՅԱՆ

Վաղարշ Վաղարշյանի հիշատակին

Երեկ Հայաստանի թատերական գործիչների միությունում կազմակերպվել էր հոբելյանական երեկո՝ նվիրված Խորհրդային միության ժողովրդական արտիստ, ԽՄ պետական մրցանակի դափնեկիր, պրոֆեսոր Վաղարշ Վաղարշյանի ծննդյան 110-ամյակին: Երեկոյի ընթացքում ներկայացվեց արտիստի կյանքը, ստեղծագործությունը, ելույթ ունեցան արվեստագետներ, ընկերներ: «Երիտասարդ տարիներիս բախտ եմ ունեցել աշխատելու Վաղարշ Վաղարշյանի հետ: Իմ մտապատկերում Վաղարշյանը ամենաակիրթ, ամենապերճախոս դերասանն էր: Վաղարշյանը արտիստ էր, ասաց ժողովրդական արտիստ Վլադիմիր Աբաջյանը: Նա անսահման բարի մարդ էր: Վաղարշյանը բեմում 2-3 ժամ կարող էր խաղալ եւ զարմացնել ամբողջ աշխարհին, սակայն հասարակության մեջ շատ չէր երեւում, ասում էր, որ դերասանը պիտի բարձունքում լինի»:

Հետաքրքրական է եղել Վաղարշյանի մուտքն առաջին պետական թատրոն: Վահրամ Փափազյանը գնում է Կրասնոդար՝ հյուրախաղերի: Ներկայացումներից մեկում տեսնում է Վաղարշյանի խաղը, ընդմիջմանը գնում կուլիսներ եւ դերասանին ասում. «Դուք հրավիրված եք Երեւան, թատրոն: Շուտ մեկնեք»: Վաղարշյանը մի քանի օրից ընտանիքով տեղափոխվում է Երեւան: Թատրոնի ղեկավար Գեւորգ Աբովը զարմանում է, զանգահարում Ամասիա Մռավյանին: Վերջինս առանց վարանելու ասում է. «Եթե Վահրամ Փափազյանն է ուղարկել, ընդունեք»: Այդ օրվանից Վաղարշ Վաղարշյանը դառնում է առաջին պետական թատրոնի դերասան:

Վաղարշ Վաղարշյանը դերասանական խումբ է ունեցել թատերական ինստիտուտում: «Արվեստագետ դասախոսը ոչ միայն պետք է գիտելիք տա ուսանողին, այլեւ սովորեցնի ապրել արվեստագետի պես, ասաց նրա վերջին դասարանի ուսանողներից մեկը: Դասավանդման 2 տարիների ընթացքում ոչ մի օր նա չուշացավ դասից, միշտ սափրված էր, կոկիկ, եւ յուրաքանչյուրիցս նույնն էր պահանջում: Դռան մոտից սկսած ձեռքով բարեւում էր բոլորին, եւ բոլորս պատկառանքով էինք լցվում նրա հանդեպ: Այսօր, դիմելով նրա նկարին ասում եմ՝ թանկագին Վաղարշ Բոգդանիչ, քո ուսանողներից յուրաքանչյուրի մեջ մնացել է մի գեղեցիկ երազ, մի գեղեցիկ կարոտ: Խոնարհվում ենք քո ազնվության, բարության, մարդկայնության եւ վեհության առաջ»:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

ԵՐԱԽՏԱՎՈՐՆԵՐ

Երբ մարդը միայն ստեղծող է, ոչ թե ավերող

Հայ մեծագույն լեզվաբաններից մեկը՝ Հրաչյա Աճառյանն իր «Հայերեն արմատական բառարանի» խմորատիպ միայն 50 օրինակը տեսավ: «Չեմ հավատում, որ իմ բառարանը տպագրական եղանակով կարելի է հրատարակել երբեւիցե», իր կենդանության ժամանակ ասել է ակադեմիկոսը: Բայց հուրախություն լեզվաբանի եւ բոլոր հայերի՝ տպագրվել է այդ բառարանը: Տպագրել է հայ տպագրիչների աշխարհում ճանաչված եւ հեղինակություն վայելող Մեխակ Սարգսյանը, կամ ինչպես բոլոր տպագրիչներին է հայտնի՝ Մեխակ Պողոսիչը:

- Անչափ բարդ աշխատանք էր դա,- հիշում է Մեխակ Սարգսյանը,- բարդ էր, որովհետեւ բառերի հնչյունափոխված տարբերակները տրվում էին ոչ միայն լատինատառ այբուբենով եւ որ 70-ական թվականներին նույնպես դժվար էր այդպիսի տառատեսակներ ձեռք բերելը, այլեւ սեպագիր, անգամ՝ հիերոգլիֆներ:

Այժմ հազիվ թե գտնվի մի լեզվագետ հայ, որն իր տանը չունենա Հրաչյա Աճառյանի «Հայերեն արմատական բառարանը»: Իսկ որքա՞ն աշխատանք պահանջվեց, որքան չարչարանք: Հասկանալի է, որ սեպագրերը եւ հիերոգլիֆները պետք է նկարվեին, դրանցից կլիշեներ պատրաստվեին, իսկ վերջիններս ամրացվեին մետաղի վրա, ոչ թե՝ փայտի, ամուր լինելու եւ այդ ժամանակների համար հսկայական տպաքանակի տպագրությունն իրականացնելու համար: Երեւանի պետական համալսարանի տպարանի տնօրեն Մեխակ Սարգսյանը ընդամենը 4 տարվա ընթացքում կարողացավ իրականացնել հանրագիտարանային այս հրատարակությունը:

Վերջերս տեղի ունեցավ ճարտարապետ Էդմոնդ Տիգրանյանի «Հայ ճարտարապետների գործունեությունը Անդրկովկասում (19-րդ դարի վերջ-20-րդ դարի սկիզբ)» գրքի ներկայացումը, որը տպագրել է «Ոսկան Երեւանցի» հրատարակչությունը: Գրեթե կես հարյուրամյակ տեւած հայ ճարտարապետների ստեղծած մեծ արժեք ներկայացնող կոթողների մասին պատմող այս կարեւոր աշխատությունը նախ տպագրվեց ամերիկահայ բարերարներից մեկի հովանավորությամբ: Ողջ տպաքանակը տարվեց ԱՄՆ: Մեխակ Սարգսյանի համառ պնդումներից հետո գրքի երկրորդ տպաքանակը (500 օրինակ) հրատարակվեց պետական պատվերով, ընդ որում հրատարակչությունը հրաժարվեց բոլոր տեսակի շահույթներից:

- Որքան էլ տարօրինակ է, մենք քիչ բան գիտենք համեմատաբար վերջին ժամանակների հայ ճարտարապետության մասին,- ասում է «Ոսկան Երեւանցի» հրատարակչության տնօրեն Մեխակ Սարգսյանը:- Էդմոնդ Տիգրանյանի գիտական մեծ արժեք ներկայացնող այս աշխատությունը կարող է դասագիրք ծառայել ճարտարապետների, ինժեներների, ինչու չէ, նաեւ արվեստաբանների համար:

Տպագրիչի բազմամյա կենսագրություն ունեցող Մեխակ Սարգսյանը, որը սկսել է գրաշարից, հաճախ է դիմել այսպիսի համարձակ քայլերի: Եվ միշտ էլ այդ քայլերն արդարացել են:

Համարձակ քայլ էր Մեխակ Սարգսյանի կողմից «Պարբերական» արտադրահրատարակչական միավորում ստեղծելու գաղափարը 1986-ին: Հմուտ տպագրիչն առաջարկում էր ստեղծել միասնական մի համակարգ Հայաստանում պարբերական մամուլի տպագրության համար: Սակայն երկու տարի պահանջվեց ծրագիրը սկսելու համար: Բյուրոկրատական ծանր դարպասները խորտակելու համար նյարդեր էին պետք: Մեխակ Սարգսյանն ուներ այդ համառությունը: Եվ կարճ ժամանակ անց Խորհրդային Միության տարածքում սկսեցին կիրառել մի շարք գյուտերի եւ մասնագիտական հոդվածների հեղինակ Մեխակ Սարգսյանի փորձը, բազմաթիվ պատվիրակներ եկան Երեւան՝ փորձը տեղում ուսումնասիրելու եւ իրենց մոտ կիրառելու համար: Ամեն դեպքում եղավ մեկը՝ Մամուլի կոմիտեի նախագահ Կարեն Սիմոնյանը, ով ամեն ինչ արեց հրաշալի կազմակերպված կառույցն ավերելու համար՝ տեղը ոչինչ չստեղծելով: 1990-ական թվականների սկզբի հայ իրականության համար ծանոթ ձեռագիր...

Մեխակ Սարգսյանն այսօր չի ուզում հիշել այդ մասին: Նա հոգեբանական այս ծանր իրավիճակից դուրս գալու մի ելք ուներ՝ աշխատել, նորը ստեղծել: «Ոսկան Երեւանցի» հրատարակչությունն ասվածի վկայությունն է: Հրատարակչության տնօրենի ջանքերով այժմ այս հրատարակչությունը փնտրված է իրեն հարգող ամեն մի հեղինակի համար: Եվ սա Մեխակ Սարգսյանի հաղթանակն է:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

«Հոգեւոր հայրենիք»

Հայ պարբերականների ընտանիքը համալրվեց եւս մեկով՝ Հայաստանի ազգային գրադարանի «Հոգեւոր հայրենիք» ամսաթերթով (խմբագիր՝ Արմինե Ղազարյան):

«Մեր ազգային գրադարանն ապացույցն է այն բանի, որ դարերից եկած հարուստ գրական ժառանգությանը հաղորդակից են մեր սերունդները: Եվ այսօր, հայրենիքի հոգեւոր, ազգային արժեքներին տեր լինելու անհրաժեշտության պայմաններում առավել քան կարեւորվում է «Հոգեւոր հայրենիք» պարբերականի լույսընծայումը», թերթի առաջին էջում տեղ գտած շնորհավորանք-ուղերձների շարքում ասել է Հայաստանի ժուռնալիստների միության նախագահ Աստղիկ Գեւորգյանը:

Պարբերականը, լինելով Հայաստանի ազգային գրադարանի խոսնակը, անդրադառնալու է տարբեր մշակութային օջախների, արվեստագետների գործունեությանը, ինչպես նաեւ հայ գրքի, Հայաստանում գրքային ֆոնդի եւ գրադարանների հետ առնչվող հիմնախնդիրներին:

ՀԱԳ տնօրեն Դավիթ Սարգսյանի խոսքերով. «Այն որեւէ քաղաքական ուժի ամբիոն չէ, այլ քաղաքական-հասարակական թոհուբոհի մեջ հայոց համաշխարհային հոգեւոր, գիտամշակութային արժեքների քարոզչություն, գիտամշակութային կյանքում տեղի ունեցող իրադարձությունների մասին տեղեկատվություն մեր ընթերցողին»:

Թեեւ անդրանիկ համարը լույս է ընծայվել 99 օրինակ, սակայն առաջիկայում նախատեսված է տպաքանակի ավելացում:

ՆԵԿՏԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

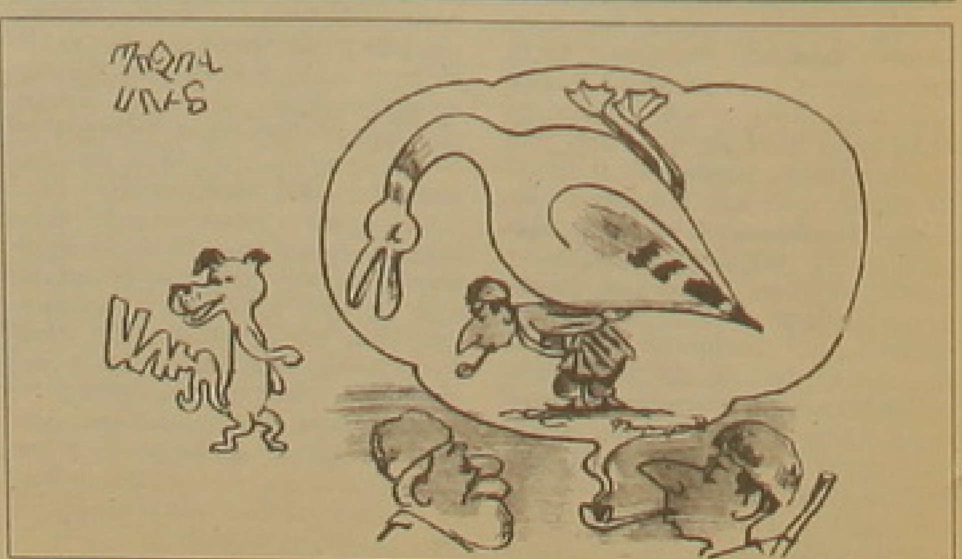

Մարզական

Վահան Ջուհարյանն ուժեղագույնն է Եվրոպայում

Շվեդիայի Խաղաղանդա քաղաքում իրենց մրցավեճն ավարտեցին հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի Եվրոպայի առաջնության պարգեւները վիճարկող մարզիկները: Քաշային 7 կարգերում հայտնի դարձան Եվրոպայի չեմպիոններն ու մրցանակակիրները: Ուրախությամբ պետք է արձանագրել, որ նրանց թվում է Հայաստանի պատվիրակ Վահան Ջուհարյանը: 1997 թ. Եվրոպայի երիտասարդների չեմպիոնն ու 1998 թ. աշխարհի մեծահասակների արծաթե մրցանակակիրը գերազանց ելույթներ ունեցավ 60 կգ քաշային ըմբիշների մրցավեճում՝ կանգնելով պատվո պատվանդանի ամենավերին աստիճանին: Եզրափակիչ գոտեմարտում հայ ըմբիշը պարտության մատնեց Սերբիան եւ Չեռնոգորիան ներկայացնող Դավոր Ստեֆանեկին:

Հայաստանից Եվրոպայի առաջնության պարգեւները վիճարկում էր վեց ըմբիշ: Ջուհարյանից բացի կարելի է առանձնացնել նաեւ էջմիածինցի Ժորա Վարդանյանին, որը քաշային իր կարգում զբաղեցրեց 5-6-րդ տեղերը: Հարկ է նշել, որ շատ ըմբիշներ, որոնք արդեն օլիմպիական ուղեգիր էին նվաճել (այս մրցաշարը վարկանիշային չէր), չմասնակցեցին առաջնությանը: Օրինակ, 60 կգ քաշային կարգում բացակայում էր օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոն Արմեն Նազարյանը, որն այժմ հանդես է գալիս Բուլղարիայի դրոշի ներքո: Սակայն այս ամենը բնավ էլ չի նսեմացնում Ջուհարյանի փառահեղ հաղթանակը:

Շվեդիայում եւս մեկ հայ ըմբիշ արժանացավ Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսին: Մինչեւ 66 կգ քաշային կարգում Ուկրաինան ներկայացնող Արմեն Վարդանյանը նվաճեց չեմպիոնի ոսկե մեդալը: Իսկ Հունաստանի դրոշի ներքո հանդես եկած Արտյոմ Կյուրեղյանը մինչեւ 55 կգ քաշային կարգում դարձավ արծաթե մեդալակիր: Քաշային մյուս կարգերում ուժեղագույն հռչակվեցին Բայրամ Օզդեմիրը (55 կգ, Թուրքիա), Միխայիլ Իվանչենկոն (74 կգ, Ռուսաստան), Նազիմ Ալլուխան (84 կգ, Թուրքիա), Մարտին Լիդբերգը (96 կգ, Շվեդիա), Յուրի Պատրիկեեւը (120 կգ, Ռուսաստան):

Լավագույնը «Քոլեջի» մարզուհիներն էին

Ավարտվեց ֆուտզալի Հայաստանի կանանց առաջնությունը, որն անցկացվում էր տարիքային երկու խմբով: Մինչեւ 14 տարեկան ֆուտբոլիստուհիների մրցավեճին մասնակցեց 6 թիմ: Հաղթողը որոշվեց ավարտական տուրում: Վճռորոշ էր «Քոլեջ-3» եւ «Մալաթիա-1» թիմերի հանդիպումը: «Քոլեջ-3»-ի մարզուհիները բացահայտ առավելության հասան՝ 10 անպատասխան գնդակ ուղարկելով մրցակցի դարպասը: Հենց «Քոլեջ-3»-ն էլ դարձավ առաջնության հաղթող: 2-3-րդ տեղերը զբաղեցրին համապատասխանաբար «Մալաթիա-1» եւ «Փյունիկ» թիմերը:

14 տարեկանից բարձր տարիքի ֆուտբոլիստուհիների մրցավեճն անցկացվեց 4 թիմերի միջեւ: Այստեղ տոն էին տալիս «Քոլեջի» թիմերը: Հենց «Քոլեջ-1»-«Քոլեջ-2» մրցախաղում էլ հայտնի դարձավ հաղթողը: Հաջողությունն ուղեկցեց «Քոլեջ-1»-ին, որը մրցակցին պարտության մատնեց 7-1 հաշվով:

ԲՌՆՑՔԱՄԱՐՏ

Բրյուստերը նոկաուտի ենթարկեց Կլիչկոյին

Լաս Վեգասում բռնցքամարտի համաշխարհային կազմակերպության վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը վիճարկեցին ծանրքաշային պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտիկներ Վլադիմիր Կլիչկոն ու Լեյմոն Բրյուստերը: Մենամարտն ավարտվեց ամերիկացի բռնցքամարտիկի սենսացիոն հաղթանակով: 5-րդ ռաունդում Բրյուստերը նոկաուտի ենթարկեց մրցակցին:

Ուկրաինացի բռնցքամարտիկը վստահ սկսեց մենամարտը: Նա տիրում էր նախաձեռնությանը եւ հարվածներ հասցնում մրցակցին: Սակայն Բրյուստերը հմտորեն պաշտպանվում էր եւ հարմար առիթը բաց չէր թողնում հակահարվածներ հասցնելու: 3-րդ ռաունդում նա ձախով հուժկու հարված հասցրեց Կլիչկոյին, սակայն ուկրաինացի բռնցքամարտիկը ոտքի վրա մնաց: Հետագայում Կլիչկոն հավատարիմ իր տակտիկային, մի քանի անգամ Բրյուստերին նոկդաունի ենթարկեց: 4-րդ ռաունդում եւս Կլիչկոն բավական ակտիվ էր գործում, թեեւ նախորդ ռաունդում ստացած հուժկու հարվածի ազդեցությունը դեռեւս չէր անցել:

Եվ ահա սկսվեց 5-րդ ռաունդը, որը հաղթական եղավ ամերիկացի բռնցքամարտիկի համար: Գոնգերից մեկի ժամանակ Բրյուստերը հարվածների շարք տեղաց Կլիչկոյի վրա: Վերջինս հազիվ էր ոտքի վրա կանգնում: Տեսնելով դա, մրցավար Ռոբերտ Բերդը դադարեցրեց մենամատը եւ բացեց հաշիվը: Ռաունդի ավարտին մնացել էր 29 վայրկյան: Կլիչկոն չկարողանալով պահպանել հավասարակշռությունը, տապալվեց գետնին: Մրցավարն արձանագրեց նոկաուտ: Հետաքրքրական է, որ մրցամարտից հետո մրցավարը լրագրողներին հայտնել էր, որ Կլիչկոն ի վիճակի չէր եղել պատասխանելու իր ոչ մի հարցին: Իր ողջ գործունեության ընթացքում Ռոբերտ Բերդը դեռեւս նման դեպքի ականատես չէր եղել: Ի դեպ, մարզադահլիճից Կլիչկոյին տեղափոխել են հիվանդանոց գլխուղեղի եւ սրտի հետազոտությունների նպատակով:

28-ամյա Վլադիմիր Կլիչկոն պրոֆեսիոնալ ռինգում իր 3-րդ պարտությունը կրեց: Վերջին անգամ նա ռինգը պարտված էր թողել անցյալ տարի, երբ մենամարտել էր Կորի Սանդերսի հետ:

Կլիչկոն անձնական ինտերնետային կայքում այսպես է մեկնաբանել իր պարտությունը. «Ես ինքս չեմ կարող բացատրել, թե ինչ կատարվեց: Առայժմ չեմ կարող: Ինձ հետ ինչ-որ բան կատարվեց: Ես հարյուր տոկոսով պատրաստ էի մենամարտի, սակայն 2-րդ ռաունդից սկսած իմ հետ ինչ-որ անհասկանալի բան էր կատարվում: Վայրկյան առ վայրկյան ուժերս սպառվում էին: Այժմ առաջին հերթին կարեւորը չընկճվելն է: Ահավոր ոչինչ տեղի չի ունեցել: Հույսով եմ, որ նորից կհանդիպեմ Լեյմոն Բրյուստերի հետ: Իմ գործակալներն արդեն սկսել են նոր մենամարտի կազմակերպման հետ կապված հարցերի քննարկումը: Հավատում եմ, որ այն կկայանա»:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ առ 1.01.2004

Ձեւ N 1

Կազմակերպության անվանումը «Մարաք» ՍՊԸ — ծածկագիրը
Փաստացի գործունեություն տեսակով խաղեր — 92712
հիմնական երկու տեսակներ
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը — 2641104760
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը — 00057235
Չափի միավորը — հազ. դրամ
Գտնվելու վայրը Երեւան Վրացական 21/2 բն. 43
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը Կոտայքի մարզ, գ. Ջրվեժ

Ակտիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010	800	600
Ոչ նյութական ակտիվներ	030	2081	2081
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	2681	2681
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	170	56	3
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	200	76	277
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	132	280
Հաշվեկշիռ	230	3013	2961
Պասիվ	տող		
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	240	1050	1050
Կուտակված շահույթ	270	1321	1911
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	2371	2961
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ փոխառություններ	380	642	
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	642	
Հաշվեկշիռ	500	3013	2961

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 1.01.04

Ձեւ N 2

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան՝ անողական)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան՝ անողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	30174	19297
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	(28282)	(18703)
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	1892	594
Վարչական ծախսեր	050		(4)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	060	1892	590
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	1892	590
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	140	1892	590
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	1892	590

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն 2003 թ.

Ձեւ N 3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը / Հոդվածները	տող	1. Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան): Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ — Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումար	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2001 թ.	010	1050	1050	(571)	479
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060			1892	1892
Մնացորդը առ 31.12.2002	100	1050	1050	1321	2371
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2002 թ.	010	1050	1050	1321	2371
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060			590	590
Մնացորդը առ 31.12.2203	100	1050	1050	1911	2961

Ձեւ N 4

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն 2003 թ.

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան: Գումար	դրամ դրամարկղ	այդ թվում դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան: Գումար	այդ թվում դրամարկղ դրամ	բանկ. հաշիվ դրամ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	108	58	50	76	26	30
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր							
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	30174	30174		19297	19297	
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում	030	2441	2441				
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	32615	32615		19297	19297	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր							
Նյութերի, ապրանքների ձեռքբերման գծով	050	709	709		206	206	
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	5889	5889		6947	6947	
Աշխատավարձեր աշխատակիցներին եւ նրանց անունից	070	326	326		1043	1043	
Վճարումներ բյուջե	080	23100	23100		9850	9850	
Վճարումներ սոցիալական ապահովության հիմնադրամ	090	193	193		408	408	
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	100	2430	2430				
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	32647	32647		18454	18454	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	120	(32)	(32)		843	843	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր							
Ստացված վարկերից եւ փոխառություններից	240				3500	3500	
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից մուտքեր	260				3500	3500	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր							
Ստացված վարկերի եւ փոխառությունների մարումից	270				4142	4142	
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից ելքեր	300				4142	4142	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	310				16421	(642)	
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	320				201	201	
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	76	26	50	277	277	50

Ձեւ N 5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2003 թ.

5.3.2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական միջոցներ — Աղյուսակ 2

Դասի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջին մնացորդը	Նվազեցում ընդամենը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) մնացորդը
Այլ հիմնական միջոցներ				
- հաշվեկշռային արժեք	090	800	600	600
- արժեք	091	1000		1000
- կուտակված մաշվածություն	092	200	200	400
Ընդամենը շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ				
- հաշվեկշռային արժեք	100	800	600	600
- արժեք	101	1000		1000
- կուտակված մաշվածություն	102	200	200	400

Ոչ նյութական ակտիվներ — Աղյուսակ 7

Դասի անվանումը (ժամանակաշրջանի)	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Ավելացում: Ընդամենը	այդ թվում ներստեղծումից	Նվազեցում ընդամենը	Հաշվետու տարվա: այդ թվում դուրսգրումից	վերջի մնացորդը
Լիցենզիաներ եւ վստահագրեր (Ֆրանշիզներ)							
- հաշվեկշռային արժեք	040				2081	2081	2081
- արժեք	041	2081	5000	5000			7081
- կուտակված ամորտիզացիա	042				5000	5000	5000
Ընդամենը							
- հաշվեկշռային արժեք	100				2081	2081	2081
- արժեք	101	2081	5000	5000			7081
- կուտակված ամորտիզացիա	102				5000	5000	5000

Կարճաժամկետ բանկային վարկեր եւ փոխառություններ — Աղյուսակ 13

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը
Կարճաժամկետ փոխառություններ		
- զուտ գումար	020	642
Ընդամենը		
- վճարած տոկոսային ծախսեր	052	642

Հաշվեկշռի հոդվածների մարման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգմամբ — Աղյուսակ 16

	տող	Երկարաժամկետ գումարներ
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ		
Հիմնական միջոցներ	010	600
Ոչ նյութական ակտիվներ	020	2081
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	050	2681
II. Ընթացիկ ակտիվներ		
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	110	280
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	120	280
Ընդամենը ակտիվներ	130	2961
Պասիվ		
III. Սեփական կապիտալ		
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	140	1050
շահույթ կուտակված	151	1911
Ընդամենը սեփական կապիտալ	160	2961
Ընդամենը պասիվներ	220	2961

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ — Աղյուսակ 18

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան՝ անողական)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան՝ անողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	30174	19297
Օգտագործված հումք եւ նյութեր	050	(709)	(206)
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060	(516)	(1451)
Մաշվածության եւ ամորտիզացիայի գծով ծախսումներ	070*	(3119)	(5200)
Գործառնական այլ ծախսումներ եւ ծախսեր	080	23938	11850
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	1892	590
Սովորական գործունեությունից շահույթ	110	1892	590
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	1892	590
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	1892	590

Ղեկավար — Ս. Աբաջյան
Գլխավոր հաշվապահ — Ս. Սարգսյան

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

Դրամավարկային տեղեկատու

Ապրիլի 2-8-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշները հետեւյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան աճել է 426 մլն դրամով եւ ապրիլի 8-ին կազմել 102 մլրդ 865 մլն դրամ: Զուտ արտաքին ակտիվներն (առանց սեփականաշնորհման միջոցների) աճել են 4 մլն դրամով, իսկ զուտ ներքին ակտիվները՝ 422 մլն դրամով:

Մարտի 26-ից ապրիլի 2-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածն աճել է 1 մլրդ 751 մլն դրամով եւ ապրիլի 2-ին կազմել 226 մլրդ 509 մլն դրամ (ընդգրկված են 19 բանկերի ցուցանիշները): Շրջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ նվազել է 186 մլն դրամով եւ կազմել 80 մլրդ 457 մլն դրամ: Դրամով ցպահանջ ավանդները նվազել են 761 մլն դրամով եւ կազմել 27 մլրդ 312 մլն դրամ: Դրամով ժամկետային ավանդներն աճել են 701 մլն դրամով եւ կազմել 13 մլրդ 119 մլն դրամ: Արտարժույթով ավանդներն աճել են 1 մլրդ 997 մլն դրամով եւ կազմել 105 մլրդ 621 մլն դրամին համարժեք արտարժույթ: Ընդ որում, արտարժութային ցպահանջ ավանդները կազմել են 53 մլրդ 790 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել են 1 մլրդ 581 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 51 մլրդ 831 մլն դրամ (աճը՝ 416 մլն դրամ):

Ֆինանսական շուկա

Ապրիլի 2-8-ն ընկած ժամանակահատվածում թողարկվել է 500 մլն դրամի 52-շաբաթյա ՊՊ՝ 5,8391 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Նշված ժամանակահատվածում ԿԲ-ը ներգրավել է 4 մլրդ 700 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 3 տոկոս տոկոսադրույքով, եւ մարել 4 մլրդ 460 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 3 տոկոս տոկոսադրույքով:

Արտարժույթի շուկա

Ապրիլի 2-8-ն ընկած ժամանակահատվածում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ փոխարժեքը արժեւորվել է 0,12 տոկոսով՝ 560,93 դրամից հասնելով 560,27 դրամի:

Նշված ժամանակահատվածում արժութային շուկայում իրականացվել են շուրջ 32,302 հազ ԱՄՆ դոլարի առք ու վաճառքի գործարքներ, որոնց միջին կշռված փոխարժեքը կազմել է 560,37 դրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

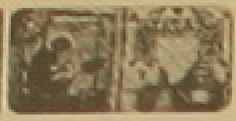

вклад Нарекаци
Мудрость истории

- **1 месяц - 5% годовых**
- от **1000** до **10000 USD** или **EURO**
- досрочное изъятие - в течение **1 часа** и начислением **2% годовых**

вклад Хоренаци
Правота разума

- **3 месяца - 6% годовых**
- от **1000** до **10000 USD** или **EURO**
- досрочное изъятие - начисление **2%** в течение 1 месяца, **3%** - в течение 2 месяца, **4%** - в течение 3 месяца
- при пролонгации - **подарок "ArCa Classic"**

вклад Ширакаци
Сила красоты

- **6 месяцев - 7% годовых**
- от **1000** до **30000 USD** или **EURO**
- досрочное изъятие - **до 30 дней – 2%, после 30 дней - 3% годовых**

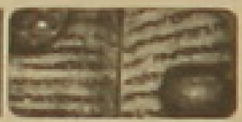

вклад Маштоц
Величие любви

- **12 месяцев - 8% годовых**
- от **1000** до **30000 USD** или **EURO**
- **ежемесячная** капитализация или выплата процентов
- досрочное изъятие - **до 30 дней – 2%, после 30 дней - 3% годовых**

ЮНИБАНК РЕАЛЬНЫЕ ИНВЕСТИЦИИ | **53 98 70** www.unibank.am

СТАНДАРТНЫЕ ВКЛАДЫ В ДРАМАХ И ВАЛЮТЕ

Срок вклада	Выплата процентов	AMD До 5 млн.	USD, EURO До 10.000
до востребования		0*	0*
31 - 90 дней	в конце срока	7,5	5,5
	ежемесячно	7	5
91 - 182 дня	в конце срока	8	6,5
	ежемесячно	7,5	6
183 - 364 дня	в конце срока	8,5	7,5
	ежемесячно	8	7
365 дней и более	в конце срока	9	8
	ежемесячно	8,5	7,5

Вклады превышающие 5 млн. AMD или 10 тыс. USD, EURO и/или сроком более 550 дней - по индивидуальным ставкам.
* в отдельных случаях процентная ставка определяется на договорной основе
Минимальная сумма срочных депозитов
- 50.000 AMD
- 100 USD, EURO

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ ЗАО "ЮНИБАНК"

- **Центральный офис**

г. Ереван, ул. Амиряна 12
тел: (3741) **539870**
e-mail: unibank@unibank.am

- **Филиалы в г. Ереване:**

Филиал "КЕНТРОН"
ул. Абовяна 26
тел: (3741) **542431**

Филиал "МАЛАТИЯ"
ул. Себастия 141
тел: (3741) **776627**

Филиал "КОМИТАС"
ул. Комитаса 15/2
тел: (3741) **261838**

- **Филиалы в Армении:**

Филиал "ВАНАДЗОР"
г. Ванадзор, ул. Тигран Мец 53
тел: (37451) **40872**

Филиал "ГЮМРИ"
г. Гюмри, ул. Ахтанаки 1
тел: (37441) **33055**

Հաշվապահական հաշվեկշիռ 1.01. 2004 թ. Ձեւ N 1

Կազմակերպության անվանումը «[illegible]» ՍՊԸ
Փաստացի գործունեություն տարածքային խաղեր 92712
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը 26402003499
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը 00038352
Գտնվելու վայրը ք. Երեւան, Ա. Խաչատրյան 29, բն. 26
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը Արմավիրի մարզ, գ. Փարաքար

Ակտիվ	Տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010	1200	900
Ոչ նյութական ակտիվներ	030	3700	2915
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	4900	3815
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	150		4417
Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	170		4.0
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	200	17	2312
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	17	6733
Հաշվեկշիռ	230	4917	10548
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	240	50	60
Կուտակված շահույթ	270	(11544)	(1948)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	(11494)	(1898)
IV. Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Երկարաժամկետ բանկային վարկեր եւ փոխառություններ	310	12520	8029
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ փոխառություններ	380	3029	4417
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	410	862	
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	16411	12446
Հաշվեկշիռ	500	4917	10548

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն Ձեւ N 2

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	31950	33714
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	31927	24118
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	23	9596
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	23	9596
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	140	23	9596
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	23	9596
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	23	9596

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն Ձեւ N 3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը / Հոդվածներ	Տող	Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ: Կանոնադրական կապիտալ	Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ: Զուտ գումար	Չբաշխված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2001 թ.	010	50	50	(11567)	(11517)
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060			23	23
Մնացորդը առ 31 XII 2002 թ.	100	50	50	(11544)	(11494)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2002 թ.	010	50	50	(11544)	(11544)
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060			9596	9596
Մնացորդը առ 31 XII 2003 թ.	100	50	50	(1948)	(1948)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն Ձեւ N 4

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ ժամանակաշրջան: ընդամենը	Նախորդ ժամանակաշրջան: դ ր ա մ	Հաշվետու ժամանակաշրջան: ընդամենը	Հաշվետու ժամանակաշրջան: դ ր ա մ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	4	4	17	17
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր / Արտադրանքի, ապրանքների, ծառայությունների իրացումից	020	31950	31950	33354	33354
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	030			432	432
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր / Նյութերի, ապրանքների ձեռքբերման գծով	040	31950	31950	33786	33786
Աշխատակիցների կատարած ծառայությունների վճարման գծով	050	617	617	669	669
Վճարումներ աշխատակիցներին եւ նրանց անունից	060	6623	6623	8075	8075
Վճարումներ բյուջե	070	326	326	757	757
Վճարումներ սոցիալական ապահովության հիմնադրամ	080	22208	22208	13705	13705
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	090	192	192	306	306
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	101			459	459
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	110	29966	29966	23971	23971
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր / Ստացված վարկերից եւ փոխառություններից	120	1984	1984	9815	9815
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր / Ստացված վարկերի եւ փոխառությունների մարումից	240	5290	5290		
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից ելքեր	270	7261	7261	7520	7520
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	300	7261	7261	7520	7520
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	310	(1971)	(1971)	(7520)	(7520)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	320	13	13	2295	2295
	350	17	17	2312	2312

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ Ձեւ N 5

5.3.2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական միջոցներ Աղյուսակ 2

Հոդվածի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Նվազեցում Ընդամենը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Այլ հիմնական միջոցներ				
- հաշվեկշռային արժեք	090		900	900
- արժեք	091	1200	1200	1200
- կուտակված մաշվածություն	092		300	300
Ընդամենը շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ				
- հաշվեկշռային արժեք	100		900	900
- արժեք	101	1200	1200	1200
- կուտակված մաշվածություն	102		300	300

Ոչ նյութական ակտիվներ Աղյուսակ 7

Հոդվածի անվանումը	Տող	Սկզբնական գումար	Ավելացում: ընդամենը	Ավելացում: այդ թվում ներմուծումից	Նվազեցում: ընդամենը	Նվազեցում: այդ թվում դուրսգրում	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդ
Լիցենզիաներ եւ արտոնագրեր (ֆրանշիզներ)							
- հաշվեկշռային արժեք	040				2915	2915	2915
- արժեք	041	3700	5000	5000			8700
- կուտակված ամորտիզացիա	042				5785	5785	5785
Ընդամենը							
- հաշվեկշռային արժեք	100				2915	2915	2915
- արժեք	101	3700	5000	5000			8700
- կուտակված ամորտիզացիա	102				5785	5785	5785

Երկարաժամկետ բանկային վարկեր եւ փոխառություններ Աղյուսակ 12

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Երկարաժամկետ փոխառություններ			
- զուտ գումար	020	12520	8029
Ընդամենը			
- հաշվեկշռային արժեք	040	12520	8029

Կարճաժամկետ բանկային վարկեր եւ փոխառություններ Աղյուսակ 13

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Կարճաժամկետ փոխառություններ			
- զուտ գումար	020	3029	4417
Ընդամենը			
- զուտ գումար	050	3029	4417

Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին Աղյուսակ 14

Հարկատեսակի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Հաստատագրված վճարներ	080	862	

Հաշվեկշռի հոդվածների մաման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգումը Աղյուսակ 16

	Տող	Կարճաժամկետ գումարներ	Երկարաժամկետ գումարներ
Ակտիվ			
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010		900
Ոչ նյութական ակտիվներ	020		2915
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	050		3815
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	140		50
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր, այդ թվում	150		(1948)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	160		(1898)
IV. Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	180		8029
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	190		8029
Ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	200	4417	
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	210	4417	
Ընդամենը պասիվներ	220	4417	6131

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվության ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգումը Աղյուսակ 18

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարի միջանկյալ ժամանակաշրջան անողական	Հաշվետու տարի միջանկյալ ժամանակաշրջան անողական
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	31950	33714
Օգտագործված հումք եւ նյութեր	050	617	669
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060	516	1063
Մաշվածության եւ ամորտիզացիայի գծով ծախսումներ	070	6600	6085
Գործառնական այլ ծախսումներ եւ ծախսեր	080	24194	16301
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	23	9596
Սովորական գործունեությունից շահույթ	110	23	9596
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	23	9596
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	23	9596

Ղեկավար Ա. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Կ. Տ.
Գլխավոր հաշվապահ՝ Ն. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Գինդ» տպարան, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 12. 04. 2004 Գինը՝ 100 դրամ